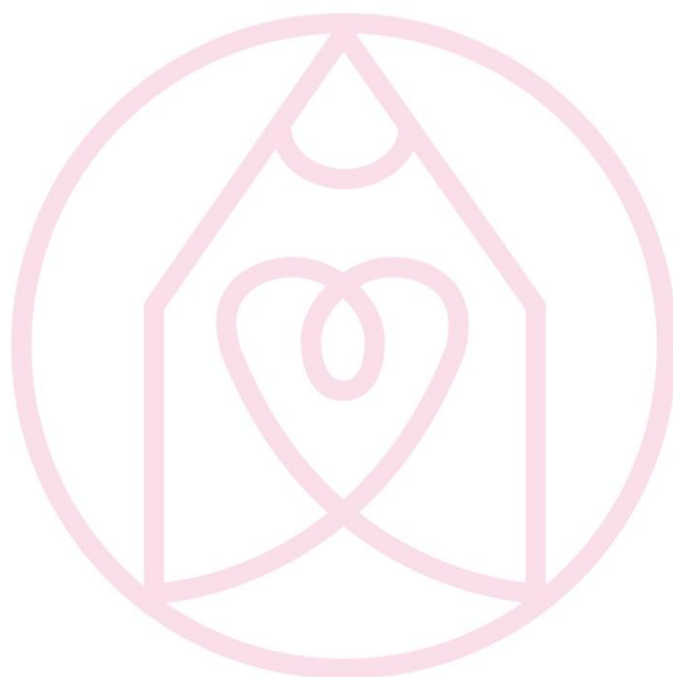
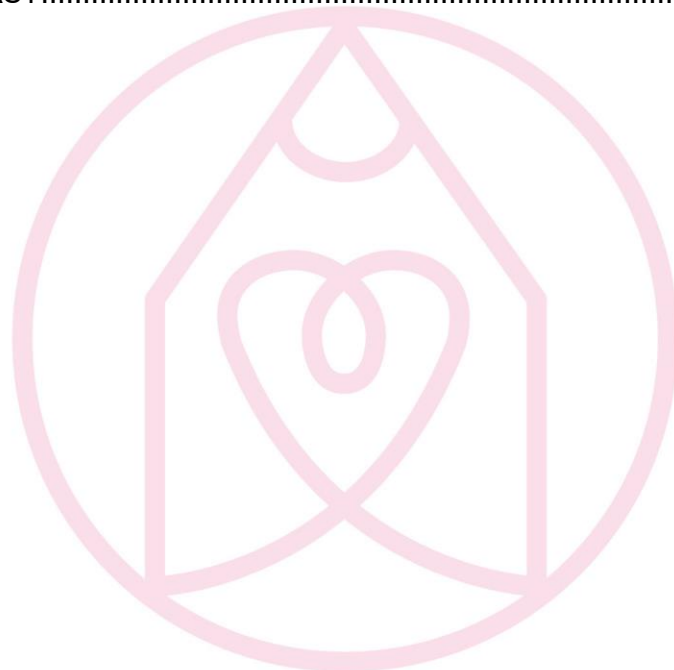

Dokument MAP

Obsah

1	ÚVOD.....	3
2	MANAŽERSKÝ SOUHRN	3
3	ANALYTICKÁ ČÁST.....	3
3.1	OBECNÁ ČÁST ANALÝZY.....	3
3.1.1	Základní informace o území MAP	3
3.1.2	Analýza strategických dokumentů mající souvislost se vzděláváním	10
3.1.3	Dotazníková šetření – vyhodnocení.....	14
3.1.4	Charakteristika školství v řešeném území.....	22
3.1.5	Dopravní dostupnost škol	39
3.1.6	Sociální situace	41
3.1.7	Návaznost na dokončené základní vzdělávání	49
3.2	SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY	53
3.2.1	Témata MAP v řešeném území	53
3.2.2	Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání	54
3.2.3	Analýza rizik	54
3.3	VÝCHODISKA PRO STRATEGICKOU ČÁST	55
3.3.1	Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů.....	55
3.3.2	Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	55
3.3.3	SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje.....	55
4	STRATEGICKÁ ČÁST.....	56
5	AKČNÍ PLÁN.....	56
6	IMPLEMENTAČNÍ ČÁST.....	56

1 ÚVOD

2 MANAŽERSKÝ SOUHRN

3 ANALYTICKÁ ČÁST

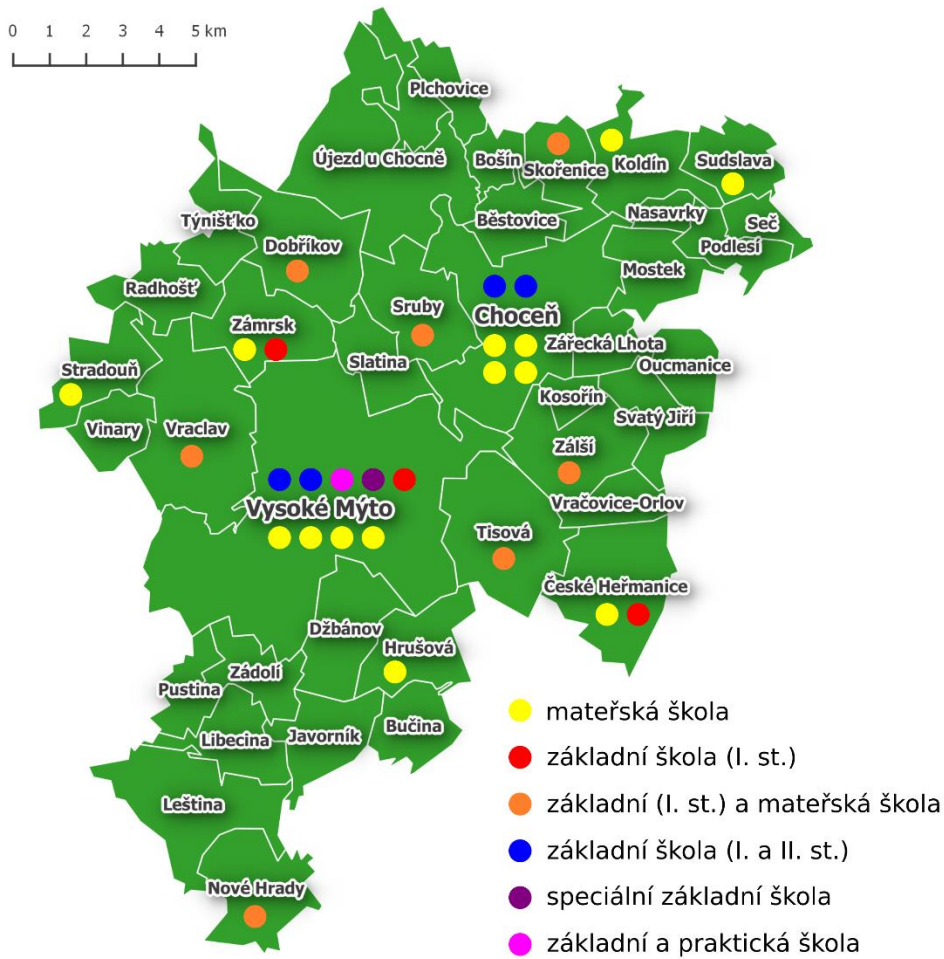
3.1 OBECNÁ ČÁST ANALÝZY

3.1.1 Základní informace o území MAP

Území projektu MAP pro Vysokomýtsko (dále jen území) se překrývá se správním obvodem ORP Vysoké Mýto až na obec Řepníky, která je zařazena do projektu MAP v ORP Chrudim. Území leží ve střední části Pardubického kraje a díky svému tvaru zasahuje až na severní okraj, kde tvoří část hranice s Královéhradeckým krajem. Na východě hraničí s obcemi ORP Ústí nad Orlicí, na jihovýchodě s ORP Litomyšl, na jihozápadě s ORP Chrudim a na severozápadní straně je obklopena obcemi z ORP Holic. Území MAP je tvořeno 39 obcemi: z toho jsou 2 města – Choceň a Vysoké Mýto a 1 městys – České Heřmanice. Řešené území se rozkládá na 271 km² a zaujímá 6,99 % rozlohy kraje. Nej hustší osídlení mají dlouhodobě města Choceň s 8,8 tis. obyvateli a Vysoké Mýto s 12,4 tis. obyvateli. Z celkového počtu obcí se jedná o 10 % obcí do 100 obyvatel, 46 % obcí do 300 obyvatel, 23 % obcí do 500 obyvatel a 15 % do 1000 obyvatel. Počet obyvatel v území je v posledních deseti letech přibližně stejný, pohybuje se nad hranicí 32 tisíc. Mapa území s vyznačenými školami je na obrázku 1.

Města a obce: České Heřmanice, Běstovice, Bošín, Bučina, Dobříkov, Džbánov, Hrušová, Choceň, Javorník, Koldín, Kosořín, Leština, Libecina, Mostek, Nasavrky, Nové Hrady, Oucmanice, Plichovice, Podlesí, Pustina, Radhošť, Seč, Skořenice, Slatina, Sruby, Stradouň, Sudslava, Svatý Jiří, Tisová, Týniště, Újezd u Chocně, Vinary, Vraclav, Vračovice - Orlov, Vysoké Mýto, Zádolí, Zálší, Zámorsk, Zářecká Lhota

Obrázek 1 Mapa území MAP pro Vysokomýtsko s vyznačením škol, vlastní zdroj

Demografický vývoj obyvatelstva

Demografický vývoj našeho území se shoduje s celostátním populačním trendem. Dochází ke stárnutí populace a zvyšování průměrného věku, snižuje se porodnost a naopak se zlepšuje míra úmrtnosti. Poslední celorepublikový nárůst porodnosti byl zaznamenán v roce 2008, který byl ovlivněn silnými ročníky matek narozených v 70. letech minulého století. Mírné kladné saldo počtu obyvatel je ovlivněno zejména příchodem lidí ze zahraničí než přirozenou měnou. Souhrnné celorepublikové statistiky dále upozorňují např. na zvyšování průměrného věku při uzavření prvního manželství, nárůstu počtu dětí narozených mimo manželství (v roce 2014 dosáhl téměř 47 % podílu narozených dětí) nebo na věk matky, při narození prvního dítěte, který je dnes kolem 30 let. Vybrané demografické ukazatele pro naše území jsou uvedeny v tabulce.

Tabulka 1 Demografické ukazatele území

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvatel (k 31.12.)	31811	32055	32219	32196	32213	32220	32207	32244	32141	32126
z toho ve věku 0-14 let	5071	5017	5005	5018	5053	5090	5115	5142	5110	5157
z toho ve věku 15-64 let	22054	22324	22379	22257	22139	21921	21680	21519	21264	21037
z toho ve věku 65 let a více	4686	4714	4835	4921	5021	5231	5422	5573	5745	5932
Živě narození	343	361	389	365	402	368	340	367	337	333
Přirozený přírůstek obyvatel	25	39	86	34	89	59	33	27	-7	5
Přírůstek obyvatel stěhováním	61	205	78	-57	-72	68	-46	10	-96	-20
Celkový přírůstek/úbytek obyvatel	86	244	164	-23	17	127	-13	37	-103	-15

Index stáří	92,4	94,0	96,6	98,1	99,4	102,8	106,0	108,4	112,4	115,0
Průměrný věk ženy (za ORP)	41,2	41,3	41,5	41,7	41,9	42,3	42,6	42,8	43,0	-
Průměrný věk muže (za ORP)	38,1	38,3	38,5	38,7	38,9	39,2	39,5	39,7	40,0	-

Pozn. Index stáří vyjadřuje podíl počtu osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let, zdroj: ČSÚ - souhrnné statistiky ČR

Je zřejmé, že porodnost v území od roku 2010 klesá a výrazně roste počet lidí nad 65 let. V roce 2015 se narodilo celkem 333 dětí. Největší „boom“ byl v letech 2008 a 2010, kdy se narodilo přibližně 400 dětí v každém roce. Silné ročníky byly mimo jiné důvodem pro navyšování kapacit mateřských škol, od roku 2008 do roku 2015 postupně přibýlo 9 tříd. V současnosti se silné ročníky dětí přemísťují do základních škol, kde se řeší podobný problém s kapacitou.

Tabulka 2 Vývoj počtu tříd v MŠ v území

Školní rok	Počet běžných tříd v MŠ	Počet speciálních tříd v MŠ
2005/2006	41	1
2006/2007	40	1
2007/2008	40	1
2008/2009	41	1
2009/2010	42	1
2010/2011	43	1
2011/2012	45	1
2012/2013	46	1
2013/2014	48	1
2014/2015	48	1
2015/2016	49	1

Zdroj: ČSÚ – veřejná databáze a souhrnné statistiky ČR, výkazy MŠMT, Strategie území správního obvodu ORP Vysoké Mýto na období 2015-2024, RISY

Školy a školská zařízení v území

V území najdeme 14 mateřských, 9 základních a 7 tzv. sloučených škol (mateřská a základní škola mají jedno ředitelství), registrovaných v rejstříku škol a školských zařízeních. Většinu škol zřizují příslušné obce, až na dvě výjimky. Speciální základní školu Vysoké Mýto zřizuje Pardubický kraj a pobočku pardubické Základní školy a Praktické školy SVÍTÁNÍ o.p.s. ve Vysokém Mýtě zřizuje soukromá osoba. Žádnou školu v území nezřizuje církev. V území je dále víceleté gymnázium a 4 odborné střední školy, včetně vyšší odborné školy. Více o středoškolském vzdělávání v kapitole 3.1.7.

Mezi školská zařízení pak patří 2 domy dětí a mládeže, 2 základní umělecké školy, školní jídelna, správa školských zařízení a soukromý dětský domov.

Tabulka 3 Přehled mateřských a základních škol

Obec	Škola	Zřizovatel	Adresa
České Heřmanice	Základní škola, České Heřmanice	obec	České Heřmanice 50, 565 52 České Heřmanice
České Heřmanice	Mateřská škola, České Heřmanice	obec	České Heřmanice 50, 565 52 České Heřmanice
Dobříkov	Základní škola a Mateřská škola, Dobříkov	obec	Dobříkov 89, 566 01 Vysoké Mýto
Hrušová	Mateřská škola Hrušová	obec	Hrušová 58, 565 55 Hrušová
Choceň	Mateřská škola Stromovka	obec	Kaštanová 1339, 565 01 Choceň
Choceň	Mateřská škola Kaštánek	obec	Kaštanová 1339, 565 01 Choceň
Choceň	Mateřská škola Vostelčice	obec	Smetanova 1682, 565 01 Choceň
Choceň	Mateřská škola Záměstí	obec	Záměstí 154, 565 01 Choceň
Choceň	Základní škola Sv. Čecha	obec	ul. Sv. Čecha 1686, 565 01 Choceň
Choceň	Základní škola M. Choceňského	obec	Mistra Choceňského 211, 565 01 Choceň
Koldín	Mateřská škola Koldín	obec	Koldín 21, 565 01 Choceň
Nové Hrady	Základní škola a Mateřská škola Nové Hrady	obec	Nové Hrady 47, 539 45 Nové Hrady
Skořenice	Základní škola a mateřská škola, Skořenice	obec	Skořenice 2, 565 01 Choceň
Srubby	Integrovaná základní škola a mateřská škola Srubby	obec	Srubby 80, 565 44 Srubby
Stradouň	Mateřská škola SLUNÍČKO, Stradouň	obec	Stradouň 98, 538 63 Chroustovice

Sudslava	Mateřská škola, Sudslava	obec	Sudslava 52, 561 13 Sudslava
Tisová	Základní škola a Mateřská škola Tisová	obec	Tisová 125, 566 01 Vysoké Mýto
Vraclav	Základní škola a Mateřská škola, Vraclav	obec	Vraclav 52, 565 42 Vraclav
Vysoké Mýto	Mateřská škola Lidická, Vysoké Mýto	obec	Lidická 688, 566 01 Vysoké Mýto
Vysoké Mýto	Mateřská škola Slunečná, Vysoké Mýto	obec	Slunečná ul. 220, 566 01 Vysoké Mýto,
Vysoké Mýto	Mateřská škola Kamarádi, Vysoké Mýto	obec	Žerotínova 60, 566 01 Vysoké Mýto
Vysoké Mýto	Mateřská škola Pod Smrkem, Vysoké Mýto	obec	Štefánikova 397, 566 01 Vysoké Mýto
Vysoké Mýto	Základní škola Vysoké Mýto, Jiráskova	obec	Jiráskova 317/IV, 566 01 Vysoké Mýto
Vysoké Mýto	Základní škola Vysoké Mýto, Javornického	obec	Javornického 2, 566 01 Vysoké Mýto
Vysoké Mýto	Základní škola Vysoké Mýto, Knířov	obec	Knířov 11, 566 01 Vysoké Mýto – Knířov
Vysoké Mýto	Speciální základní škola Vysoké Mýto	kraj	Rokycanova 761, 566 01 Vysoké Mýto
Vysoké Mýto	Základní škola a praktická škola Svítání o.p.s.	soukromá osoba	Centrum sociálních služeb, Plk. B. Kohouta 914, 566 01 Vysoké Mýto
Zálší	Základní škola a mateřská škola Zálší	obec	Zálší 38, 56501 Choceň
Zámorsk	Mateřská škola, Zámorsk	obec	Zámorsk 87, 565 43 Zámorsk
Zámorsk	Základní škola Zámorsk	obec	Zámorsk 3, 564 43 Zámorsk

Tabulka 4 Přehled školských zařízení

Obec	Zařízení	Zřizovatel	Adresa
Choceň	Dům dětí a mládeže Choceň	obec	Paraple 1624, 566 01 Choceň

Vysoké Mýto	MIKÁDO – středisko volného času	obec	Choceňská 190/II, 566 01 Vysoké Mýto
Choceň	Základní umělecká škola Choceň	obec	Pernerova 1, 565 01 Choceň
Vysoké Mýto	Základní umělecká škola, Vysoké Mýto	obec	Jeronýmova 100, 566 01 Vysoké Mýto
Choceň	Školní jídelna základní školy Choceň	obec	Fügnerova 147, 565 01 Choceň
Vysoké Mýto	Správa školských zařízení – domov mládeže a školní jídelna, Vysoké Mýto	obec	Generála Závady 118, 56 601 Vysoké Mýto
Radhošť	Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s.	soukromá osoba	Radhošť 24, 534 01 Holice

3.1.2 Analýza strategických dokumentů mající souvislost se vzděláváním

Metaanalýza stávajících strategických dokumentů a koncepcí týkajících se vzdělávání byla provedena na úrovni národní, krajské, regionální, obecní a školské. Za obce byly analyzovány pouze koncepce dostupné na stránkách obcí. Vedení škol bylo o strategické dokumenty požádáno při prvních osobních schůzkách, přičemž většina škol tyto koncepce neměla k dispozici. Významným dokumentem pro tvorbu MAP byla především regionální Strategie území správního obvodu ORP Vysoké Mýto na období 2015-2024, která přináší ucelený přehled o předškolním a základním vzdělávání.

V tabulkách níže jsou uvedeny názvy vybraných dokumentů a jejich dostupnost na internetu. Základní informace o obsahu národních a krajských dokumentů jsou uvedeny v příloze č. 1, stručný výtah z regionálních, obecních a školských rozvojových strategií je uveden v příloze č. 2.

Tabulka 5 Strategické dokumenty – NÁRODNÍ

<p>Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 http://www.msmt.cz/ministerstvo/strategie-vzdelavaci-politiky-2020</p>
<p>Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020 http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-3</p>
<p>Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 -2018 http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/apiv_2016_2018.pdf</p>
<p>Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 http://www.msmt.cz/ministerstvo/strategie-digitalniho-vzdelavani-do-roku-2020</p>
<p>Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020 http://www.msmt.cz/mladez/narodni-strategie-pro-mladez</p>
<p>Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 -2020 http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf?ext=.pdf</p>
<p>Strategie sociálního začleňování 2014 - 2020 http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf</p>
<p>Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020 http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/b1ad3bcc-f10a-4b9d-bda8-22361870ef79/Technicka-revize-Dohody-o-Partnerstvi-ve-verzi-schvalene-Evropskou-komisi-dne-13-4-2016_1.pdf?ext=.pdf</p>
<p>Evropa 2020 http://www.msmt.cz/uploads/Zalezitosti_EU/Evropa_2020.pdf</p>
<p>Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR</p>

<p>http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje/\$FILE/KM-SRUR_CZ-20100602.pdf</p>
<p>Záměr rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti v základním vzdělávání http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/zamer-rozvoje-ctenarske-a-matematicke-gramotnosti-v</p>
<p>Národní plán výuky cizích jazyků http://www.syka.cz/files/narodni_plan_vyuky_ciz_jaz.pdf</p>
<p>Strategie romské integrace do roku 2020 http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/vlada-schvalila-strategii-romske-integrace-do-roku-2020-126945/</p>
<p>Strategie celoživotního učení ČR http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/strategie-celozivotniho-uceni-cr</p>
<p>Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011 – 2020 http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/nsbsp-2011-2020-formatovani-ii.pdf</p>
<p>Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020 http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020.aspx</p>
<p>Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018 http://www.msmt.cz/file/28077</p>
<p>Koncepce včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/koncepce-vcasne-pecce-o-deti-ze-sociokulturne-znevychodnujiciho-prostredi-1</p>
<p>Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020 http://www.msmt.cz/mladez/talentovana-mladez</p>

Tabulka 6 Strategické dokumenty - KRAJSKÉ

<p>Regionální akční plán Pardubického kraje (RAP Pk) https://www.pardubickykraj.cz/viewDocument.asp?document=33513</p>
<p>Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji https://www.pardubickykraj.cz/viewDocument.asp?document=35331</p>
<p>ITI strategie Hradecko-pardubické aglomerace http://iti.hradec.pardubice.eu/?site=dokumenty</p>

<p>Krajská příloha k národní strategii RIS 3 - Pardubický kraj https://www.pardubickykraj.cz/krajska-priloha-strategie-inteligentni-specializace/55061/regionalni-inovacni-strategie-pardubickeho-kraje</p>
<p>Program rozvoje Pardubického kraje https://www.pardubickykraj.cz/rozvoj-kraje/37774</p>
<p>Sektorové dohody http://www.socialnidialog.cz/sektorove-dohody/regionalni-sektorove-dohody/pardubicky-kraj</p>
<p>Krajský plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v Pardubickém kraji 2016-2019 https://www.pardubickykraj.cz/viewDocument.asp?document=35424</p>

Tabulka 7 Strategické dokumenty - OBECNÍ a ŠKOLSKÉ

ORP Vysoké Mýto	<p>Strategie území správního obvodu ORP Vysoké Mýto v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu (na období 2015-2024) http://www.smocr.cz/cz/meziobecni-spoluprace/dokumenty/strategie-rozvoje-uzemi-so-orp/analyticko-strategicke-dokumenty.aspx</p>
MAS NAD ORLICÍ o.p.s.	<p>Strategie CLLD – integrovaná strategie území MAS NAD ORLICÍ http://www.smocr.cz/cz/meziobecni-spoluprace/dokumenty/strategie-rozvoje-uzemi-so-orp/analyticko-strategicke-dokumenty.aspx</p>
Choceň	<p>Strategický plán města Choceň na období 2016-2020</p>
Vysoké Mýto	<p>Strategický plán rozvoje města Vysokého Mýta – města pohody a příležitostí http://urad.vysoke-myto.cz/aktuality-strategie/10289-strategicky-plan-rozvoje-mesta-vysokeho-myta-mesta-pohody-a-prilezitosti</p>
České Heřmanice	<p>Strategický rozvojový plán obce České Heřmanice na roky 2014-2030 http://www.ceskehermanice.cz/_old/storage/1419001695_sb_strategiech.pdf</p>
Zámrsk	<p>Strategický rozvojový plán obce Zámrsk na roky 2014-2025</p>
Zářecká Lhota	<p>Program rozvoje obce Zářecká Lhota na období 2014-2020 http://www.zareckalhota.cz/images/stories/dokumenty/download/PRO_cerven_final.pdf</p>

ZŠ Sv. Čecha, Choceň	Návrh koncepce rozvoje školy v letech 2013-2018 http://www.zschocen.cz/dokumenty-ke-stazeni/
ZŠ a MŠ Dobříkov	Koncepce rozvoje školy pro období 2014-2017 K dispozici ve škole.
ZŠ Zámorsk	Koncepce rozvoje a řízení pro období 2015-2020 K dispozici ve škole.
Integrovaná ZŠ a MŠ Sruby	Koncepce rozvoje školy 2015-2020 K dispozici ve škole.

Zdroj: webové stránky ministerstev, Pardubického kraje a jednotlivých obcí a škol; společná práce na národních dokumentech v rámci spolupráce KHK platformy MAP; dokument Analýza potřeb v území pro potřeby KAP (<https://www.pardubickykraj.cz/viewDocument.asp?document=38690>); vlastní šetření

3.1.3 Dotazníková šetření – vyhodnocení

Dotazníková šetření v rámci tvorby MAP proběhla jak na úrovni zadavatele MŠMT, tak na úrovni realizované týmem MAP.

- A. Dotazníkové šetření potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Vysoké Mýto realizované MŠMT (podzim 2015)
- B. Vlastní dotazníková šetření

A. Dotazníkové šetření potřeb mateřských a základních škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Vysoké Mýto

Dotazník byl realizován v závěru roku 2015. Byl vyplněn všemi 16 základními školami a 20 mateřskými školami v území ORP Vysoké Mýto, 2 MŠ dotazník nevyplnily. Data v dotazníku se vztahují i na ZŠ a MŠ v obci Řepníky. Tato škola sice nespadá do území MAP, bylo ovšem usouzeno, že není nutné data z této školy selektovat, neboť jejich vyjmutím by se celkové výsledky za celé ORP významně nezměnily. Rovněž nebyly vyžadovány výsledky dotazníků od jednotlivých škol, agregovaná data za ORP byla pro potřeby MAP dostačující. Dotazník MŠMT vyplňovaly zvláště mateřské školy a základní školy (např. sloučené školy vyplňovaly dotazník jak pro MŠ, tak ZŠ).

Dotazník obsahoval celkem sedm témat. Stěžejním výstupem dotazníku bylo souhrnné pořadí potřeb škol v daných tématech vzdělávání – současně oblastmi podporovanými z OP VVV.

Nejvíce školy řeší potřebu rozvoje infrastruktury, což plyne nejen z dotazníku MŠMT, ale i z vlastního šetření. Potřeba nedostatku financí na opravy budov, rekonstrukci jídelen, hřišť nebo učeben je zmiňována prakticky v každé škole. V porovnání s krajským a celostátním průměrem je na prvním místě rovněž potřeba rozvoje infrastruktury, obdobně je to s pořadím i u dalších témat.

Tabulka 8 Potřeby škol - podporované oblasti

Hlavní podporované oblasti z OP VVV	Pořadí oblastí dle potřeb MŠ	Pořadí oblastí dle potřeb ZŠ
Rozvoj infrastruktury školy, včetně rekonstrukcí a vybavení	1	1
Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	4	2
Podpora rozvoje čtenářské (pre)gramotnosti	3	3
Podpora rozvoje matematické (pre)gramotnosti	1	4
Podpora polytechnického vzdělávání	5	5
Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	6	6
Další podporované oblasti z OP VVV		
Jazykové vzdělávání	2	2
ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)	1	1
Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	3	3

Pozn.: 1 = největší potřeba rozvíjet danou oblast

Téměř u všech podtémat dotazníku bylo zároveň třeba zhodnotit, v jaké oblasti plánují školy zlepšení, na které překážky školy při rozvoji tematické oblasti narážejí a jaké překážky jsou vůbec ty nejdůležitější. Pro naše potřeby byla vybrána tabulka s názvem „Nejdůležitější překážky“. V popisu níže jsou ke každé tematické oblasti přiřazeny tři nejdůležitější překážky, které označilo nejvíce škol. Školy u každého tématu vybírali zhruba z 10 až 20 odpovědí.

Tabulka 9 Přehled nejdůležitějších překážek škol v oblasti inkluzivního vzdělávání

Podpora inkluzivního/společného vzdělávání				
Pořadí	MŠ	Podíl*	ZŠ	Podíl
1.	Velký počet dětí ve třídách	45%	Nedostatek financí na práci AP a jiných pracovníků	50%
2.	Nedostatek financí na práci AP a jiných pracovníků	25%	Technická nemožnost bezbariérových úprav školy	31%
3.	Nedostatek vzdělávacích materiálů a metodické podpory ze strany MŠMT, nedostatek vzdělávání pro pedagogy v oblasti inkluze, nedostatek financí pro realizaci mimoškolních aktivit, technická nemožnost bezbariérových úprav školy, problematika inkluze je nová, mají málo zkušeností	5%**	Velký počet dětí ve třídách, nezáměr učitelů o zavedení inkluzivního prostředí školy, problematika inkluze je nová, mají málo zkušeností	6%

1. = překážka, která byla nejčastěji uváděna jako nejdůležitější

* Podíl počtu škol, které označily překážku za nejdůležitější, vztahený k celkovému počtu škol v území ORP

** x % vztaheno vždy na každou z položek v tabulce (položky získali stejný počet hlasů)

V rámci inkluze se s velkým počtem dětí na třídách potýkaly především mateřské školy. Vysokou obsazenost MŠ potvrzuje i tabulka č. 20, kdy ve školním roce 2015/16 byl v území MAP podíl počtu dětí ke kapacitě školy 94,2 %. Dále mateřské školy trápí nedostatek financí např. na práci AP, což základní školy zhodnotily jako překážku vůbec nejdůležitější. Na druhém místě ZŠ upozornily na technickou nemožnost bezbariérových úprav budovy.

Tabulka 10 Přehled nejdůležitějších překážek škol v oblasti gramotnosti

Rozvoj (pre)gramotnosti - jazyková, čtenářská, matematická*				
Pořadí	MŠ	Podíl	ZŠ	Podíl
1.	Nedostatek stabilní finanční podpory	35%	Nedostatek stabilní finanční podpory (personální zajištění pedagogického dozoru koutků, otevřených učeben, k	31%

			možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek)	
2.	Nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám, nedostatek interaktivních metod, pomůcek a IT technologií pro rozvoj gramotnosti	cca 30%	2.-3. Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně gramotnosti, nezájem ze strany žáků a rodičů, nedostatečné uplatňování metod a forem výuky ve vztahu k heterogenním skupinám žáků, nedostupnost informačních a komunikačních technologií, nedostatek mimoškolních aktivit, absence samostatného pracovníka pro rozvoj příslušné gramotnosti	15-20%
3.	Žádné překážky	cca 20%		

* U témat čtenářská, matematická a jazyková gramotnost došlo k jejich sloučení, neboť výsledky byly velmi podobné. U podílu se jedná o přibližnou průměrnou hodnotu.

Pro podporu rozvoje gramotností v ZŠ či pregramotností v MŠ se školy nejvíce potýkají s nedostatkem stabilní finanční pomoci. U základních škol se na druhém a třetím místě objevuje hned několik překážek, např. nezájem ze strany žáků a rodičů (zvláště u matematické gramotnosti) nebo nedostatek mimoškolních aktivit pro rozvoj příslušných gramotností. U mateřských škol je zejména u matematické gramotnosti kladen důraz na nedostatek interaktivních metod, pomůcek a informačních a komunikačních technologií.

Tabulka 11 Přehled nejvýznamnějších překážek škol v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity

Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě dětí a žáků				
Pořadí	MŠ	Podíl	ZŠ	Podíl
1.	Nedostatek financí pro zajištění pomůcek, literatury apod.	45%	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami a následně malý zájem pedagogů o podporu této oblasti	56%
2.	Žádné překážky	30%	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami	13%
3.	Malý zájem a stereotypní přístup pedagogů k podpoře kreativity a iniciativy	10%	Malý zájem pedagogů o podporu této oblasti, nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogů, nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	6%

Za nejvýznamnější překážku, v tématu podpory kompetencí dětí/žáků k tvořivosti a iniciativě, školy označily shodně nedostatek finančních prostředků. Nad druhém místě základní školy uvedly, že se potýkají s malým zájmem zaměstnavatelů o spolupráci se školami.

Tabulka 12 Přehled nejvýznamnějších překážek škol v oblasti polytechnického vzdělávání

Podpora polytechnického vzdělávání				
Pořadí	MŠ	Podíl	ZŠ	Podíl
1.	Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání	55%	Nedostatek financí na úhradu volitelných předmětů a kroužků	44%
2.	Absence pozice samostatného pracovníka	20%	Nevhodné nebo žádné vybavení laboratoří, dílen a odborných učeben	25%
3.	Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogů a nevhodné či žádné vybavení pro rozvoj polytechnického vzdělávání	15%	Nedostatečné/neodpovídající prostory	13%

Nedostatek financí trápí školy i v případě podpory polytechnického vzdělávání. Chybí peníze na volitelné kroužky, na samostatné pracovníky či vybavení odborných učeben. Mateřské školy by na třetím místě uvítaly více příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků.

Tabulka 13 Přehled nejvýznamnějších překážek v oblasti digitálních kompetencí pedagogů

Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků				
Pořadí	MŠ	Podíl	ZŠ	Podíl
1.	Nedostatek financí na pořízení moderního ICT včetně údržby stávajících zařízení	60%	Nedostatek financí na pořízení moderního ICT včetně údržby stávajících zařízení	63%
2.	Nevhodné/zastaralé ICT vybavení	15%	Nedostatečné využívání ICT technologií ve výuce a nedostatečná znalost pedagogických pracovníků v oblasti používání IT	13%

3.	Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogů v oblasti IT a žádné překážky neznalost metod implementace vlastních technik žáků na stávající podmínky školy (různé operační programy), a nedostatek časových možností k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků	10%	Neznalost metod implementace vlastních technik žáků na stávající podmínky školy (různé operační programy), a nedostatek časových možností k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků	6%
----	---	-----	---	----

O podpoře digitálních kompetencí pedagogických pracovníků podle škol rozhoduje nedostatek financí na pořízení moderního vybavení ICT a údržbu stávajícího. Dále nedostatečné využívání technologií ve výuce, málo příležitostí a omezený časový prostor k dalšímu vzdělávání pedagogů v oblasti IT.

V rámci osobních schůzek bylo zjištěno, že školám chybí také samostatný externí pracovník, který by se staral o správu IT, většinou je to úloha některého z učitelů, což není vzhledem k jejich vytíženosti optimální.

Tabulka 14 Přehled plánů škol na zlepšení v oblasti sociálních, občanských a dalších aktivit

Podpora sociálních, občanských a dalších klíčových aktivit*	
MŠ	ZŠ
rozvíjení schopnosti sebereflexe a sebehodnocení dětí (podíl 70 %), ve výuce směřující k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích, pěstování kulturního povědomí a rozvoj vztahu k bezpečnému užívání technologií, rozvoj schopnosti učit se, spolupráce učitelům rodičů a dětí a budování etických hodnot	rozvíjení schopnosti sebereflexe a sebehodnocení dětí (podíl 88 %), vedení ke konstruktivním debatám, podpora zapojení žáků do společenského a pracovního života, rozvoj občanských kompetencí, rozvoj schopnosti žáků učit se, zorganizovat si učení, využívat různé metody učení

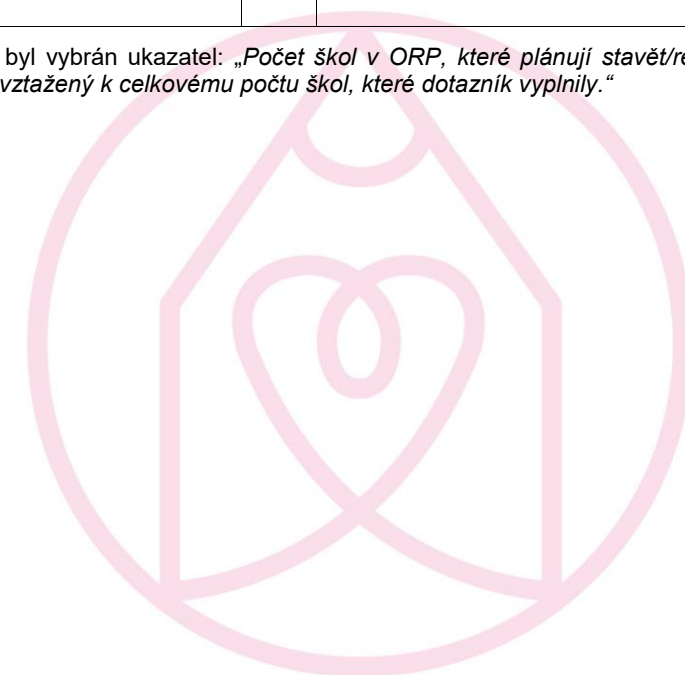
*U této oblasti nebyly v dotazníku uvedeny nejvýznamnější překážky, ale pouze obecný souhrn toho, co chtějí školy zlepšit. Proto byly vybrány nejvýznamnější ukazatele z tabulky o plánu zlepšení školy v letech 2016-2018 („podíl škol v rámci ORP plánujících zlepšení“).

Tabulka 15 Přehled plánů v oblasti infrastruktury

Rozvoj infrastruktury školy – stavby a rekonstrukce*				
Pořadí	MŠ	Podíl	ZŠ	Podíl
1.	Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy (hřiště, zahrady,...)	40%	Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy	50%

			(hřiště, zahrady, rybníky, přírodní učebny, stezky aj.)	
2.	Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	30%	Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	31%
3.	Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny, nová výstavba nebo přístavba budov, ostatní rekonstrukce, zateplení budov, apod.	20%	Nová výstavba nebo přístavba budov, stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny, družiny, klubu aj.	25%
Rozvoj infrastruktury školy – vybavení				
Pořadí	MŠ	Podíl	ZŠ	Podíl
1.	Nové didaktické pomůcky	45%	Nové didaktické pomůcky	56%
2.	Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků	30%	Interaktivní tabule	50%
3.	Vybavení třídy, interaktivní tabule, vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj gramotností, polytechnických dovedností, aj.	25%	Software pro ICT techniku, kompenzační/speciální pomůcky pro žáky se SVP, vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj gramotností, polytechnických dovedností, aj.	44%

* U rozvoje infrastruktury škol byl vybrán ukazatel: „Počet škol v ORP, které plánují stavět/rekonstruovat nebo pořídit příslušné vybavení v období 2016-2018, vztažený k celkovému počtu škol, které dotazník vyplnily.“

B. Vlastní dotazníková šetření

Tabulka 16 Přehled vlastních dotazníků s ohledem na cílové skupiny

Cílová skupina	Časové rozmezí	Forma dotazníku	Anotace	Počet vyplněných dotazníků
Ředitelé škol	I. kolo: březen/duben 2016 II. kolo: listopad 2016/leden 2017	polostrukturovaný rozhovor	osobní schůzka s připravenými otázkami a možností diskuze nad tématy ve vzdělávání	I. kolo: 27 vyplněných II. kolo: 27 vyplněných
Učitelé a pedagogičtí pracovníci škol	prosinec 2016 – leden 2017	elektronická	on-line forma zjišťování zájmu o vzdělávací aktivity Název: Vzdělávací aktivity pro pedagogy a pracovníky škol	67 odpovědí
Rodiče	srpen 2016 – prosinec 2017	tištěná, elektronická	zjišťování kvality vzdělávání v území rodiči dětí v MŠ, ZŠ	
Vedoucí pracovníci zájmového a neformálního vzdělávání	březen – prosinec 2017	polostrukturovaný rozhovor	osobní schůzka s připravenými otázkami a možností diskuze nad tématy ve vzdělávání	

Vzory dotazníků jsou k dispozici v příloze č. 3. Elektronická verze dotazníku vzdělávacích aktivit je na adrese: <http://www.surveio.com/survey/d/Q4V8O0L7R7C5Y2E3N>. Mezi vlastní dotazníky lze zařadit i evaluační dotazníky vzdělávacích aktivit projektu.

Tabulka 17 Výsledky II. kola dotazníku pro ředitele škol

Ukazatel	Popis odpovědí	Souhrnný výsledek
Počet dojíždějících dětí	Individuální, roli hraje lokalita školy, velikost obce, dopravní dostupnosti školy, aktuální počet dětí v ročníku	V průměru do 30% dojíždějících

Školní stravování	Velkou spokojenost s kvalitou jídla potvrzují školy s vlastní kuchyní, resp. jídelnou	Asi 70% škol má vlastní školní kuchyni, ostatní školy jídlo dováží či navštěvují jídelnu v okolí Trendy zdravějšího jídelníčku v různé míře zavedla asi třetina škol
Domácí vzdělávání	Zkušenost potvrzují pouze velké školy, ale pouze s pár jednotlivci	95% škol nemá zkušenost s domácím vzděláváním
Nové metody a formy výuky	Školy zařazují do výuky různé prvky, učitelé mají možnost se vzdělávat, v některých školách kladen důraz na obyčejnost	Sfumato (2 školy), prvky Hejného matematiky (5 škol), pohybové aktivity, environmentální výchova, prvky Montessorri, individuálnější přístup k dětem, prvky Začít spolu, aktivity na podporu čtenářské gramotnosti, digitální technologie-tablety, tvořivost, muzikoterapie, přírodovědné projekty, aktivity na podporu výuky cizího jazyka
Rozvoj měkkých kompetencí	Většinou přirozená součást výuky, zejména u malotřídních škol kladen velký důraz na sociální vztahy mezi dětmi	Etická výchova, slovní hodnocení (asi 2 školy), jiné aktivity
Spolupráce se zřizovatelem	Ve většině případů si školy spolupráci chválí	Akce pro obec, zejména malotřídní školy
Inkluze, společné vzdělávání	Školy často odpovídají, že inkluzi již zažívají dlouho, je třeba řešit především administrativní a organizační záležitosti, zároveň podporují speciální školy pro žáky es SVP, neboť mají speciální odborníky	Velké školy – velká zkušenost Malotřídní školy a malé školky – 1-2 děti se SVP, nebo žádná zkušenost
Logopedie	Každá škola řeší individuálně	Optimální možnosti: Společný logoped pro více škol, logopedické centrum v území, rodičovská osvěta
Informační servis v rámci dotací	Většinou dostačující (získávají informace z kraje, MŠMT, MAS), některým školám pomáhá zřizovatel	Školy by uvítaly administrativní podporu skrze pracovníky na obecním/městském úřadě
Primární prevence ve škole	Různé akce pro žáky (Exit Tour, besedy, přednášky), vliv osobnosti učitele	Primární prevenci rizikového chování žáků uskutečňují všechny školy skrze různé aktivity a jako součást přirozených procesů ve škole
Výběr školy, povolání	Kariérové poradenství ve škole, burzy škol, informace na webu a nástěnkách školy, schůzky s rodiči	Preference maturitních oborů (reakce některých rodičů: „Hlavně, aby byla maturita!“ – mnohdy nedomyšlení volby oboru), pomalu obroda učební oborů (žáci si mohou maturitu dodělat), oborové pokrytí je dostatečné

3.1.4 Charakteristika školství v řešeném území

Na území MAP se nachází celkem 30 registrovaných mateřských a základních škol (viz tabulka 3). Školy se nacházejí v 15 obcích v celém území. Nejčetněji jsou zastoupené mateřské školy. V území je 14 mateřských škol, 9 základních a 7 tzv. sloučených škol, z toho je 10 základních škol malotřídních. Rozmístění jednotlivých škol ukazuje mapa v úvodní kapitole.

Každá škola má svá specifika, svoje klima, atmosféru a vize. Klima školy je v první řadě ovlivněno vedením školy a kolektivem pracovníků, pak také přístupem obce ke škole a samozřejmě rodiči dětí. Malotřídní školy v menších obcích jsou specifické svojí malostí, nižším počtem žáků ve třídách a rodinnou atmosférou, kterou mnozí rodiče upřednostňují před výběrem velké školy ve městech. Naopak nevýhodou v těchto školách může být omezený počet učitelů, kdy není vždy možné zastupovat učitele, např. při účasti jednoho z učitelů na školení. Navíc každý učitel v malotřídních škole má většinou další role, v odpoledních hodinách se např. věnují dětem na kroužcích nebo připravují akce ve spolupráci s obcí. Dalším častým jevem na malých školách je i fakt, že za různými akcemi, kulturou apod. musí žáci dojíždět, což se mnohdy jeví jako finanční překážka pro rodiče.

Velké školy mají učitelů více a zastupitelnost je o to lepší. Samozřejmě i zde se část učitelů věnuje dalším aktivitám mimo výuku. Velké školy se mnohem snadněji zapojují do větších projektů, a mohou se zúčastnit zajímavých dotačních programů. Menší školy zase více zapojují učitelský kolektiv a menší projekty na školách si připravují sami. Zdá se, že učitelé jsou zde více propojeni. Dlouhodobě nejhůře, je na tom spolupráce učitelů na II. stupni, učitelé učí izolované předměty a provázanost výuky není tak intenzivní jako na I. stupni. V tomto období, kdy žáci procházejí obdobím dospívání, je navíc nutné věnovat pozornost rozvoji žáka a pomoci mu s nasměrováním na jeho budoucí život.

Mateřské školy se chovají podobně jako školy základní. Na obcích jsou většinou školky s 1 třídou, kde se střídají 2 paní učitelky. Kapacitně jsou ovšem plné, tak jako ve městech. Mnozí rodiče rovněž upřednostňují vesnické školky místo městských. V obou případech jsou učitelky stejně vyčerpány a řeší podobné problémy, zejména v oblasti komunikace rodič-učitel a novinky v oblasti školské legislativy.

Předpokládaný očekávaný vývoj počtu dětí v území

Počet nově narozených dětí je ovlivněn různými socio-ekonomickými, biologickými či psychologickými faktory jedinců. Ať už se jedná v širším měřítku o populační a sociální politiku státu, zdraví populace, finanční zázemí, možnosti bydlení a zaměstnání potenciálních rodičů, žebříček životních hodnot každého člověka, to vše ovlivňuje motivaci k rodičovství.

Pro odhad budoucího vývoje počtu dětí, žáků a studentů v jednotlivých úrovních vzdělávacího systému je základním vstupním faktorem demografický vývoj. Podle statistik porodnosti se v současné době silné ročníky dětí přesouvají do základních škol a v mateřských školách začínají počty dětí mírně klesat (zejména na menších obcích). Největší pokles žáků pak aktuálně zažívá oblast středního a vyššího odborného vzdělávání. Tento trend se předpokládá i v území MAP.

Podle ČSÚ, konkrétně dokumentu „Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050“, který vznikl v roce 2014, bude počet živě narozených dětí v Pardubickém kraji postupně klesat (viz stručná tabulka), přičemž celkový přírůstek obyvatelstva se bude pohybovat pouze v záporných hodnotách.

Tabulka 18 Projekce obyvatelstva v Pardubickém kraji dle ČSÚ do roku 2050

Ukazatel	2014	2015	2016	2020	2030	2040	2050

Počet živě narozených dětí	podle „Projekce“	5170	5066	4967	4613	3966	4207	3983
	podle skutečnosti	5410	5302	-	-	-	-	-
Porodnost (‰)	podle „Projekce“	10,0	9,8	9,6	9,0	7,8	8,4	8,2

Zdroj: ČSÚ, <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-v-krajich-cr-do-roku-2050-ua08v25hx9>

Počet úvazků pedagogických pracovníků ve všech školách a školních družinách v území ukazuje následující tabulka.

Tabulka 19 Úvazky pedagogických pracovníků (jen ze státního rozpočtu) MŠ, ZŠ a ŠD ve školním roce 2015/2016

školní rok 2015/2016	Mateřská škola		Základní škola		Školní družina
	učitelé	ostatní pedagogové	učitelé	ostatní pedagogové	vychovatelé
ZŠ České Heřmanice	-	-	2,23	0	0,54
MŠ České Heřmanice	2,00	0	-	-	-
ZŠ a MŠ Dobříkov	2,00	0	2,55	0,02	0,68
MŠ Hrušová	1,35	0	-	-	-
MŠ Stromovka	8,00	0	-	-	-
MŠ Kaštánek	6,24	0,17	-	-	-
MŠ Vostelčice	7,89	0	-	-	-
MŠ Záměstí	5,72	0	-	-	-
ZŠ Sv. Čecha	-	-	29,208	0,65	4,27
ZŠ M. Choceňského	-	-	32,52	0,88	4,08
MŠ Koldín	3,41	0	-	-	-
ZŠ a MŠ Nové Hradky	1,78	0	2,29	0	0,50
ZŠ a MŠ Skořenice	1,80	0	2,94	0	1,09

Integrovaná ZŠ a MŠ Sruby	2,77	0	3,69	0	0,69
MŠ SLUNÍČKO, Stradouň	2,00	0	-	-	-
MŠ Sudslava	1,89	0	-	-	-
ZŠ a MŠ Tisová	1,86	0	2,41	0,21	0,54
ZŠ a MŠ Vraclav	2,48	0	4,65	0,17	1,56
MŠ Lidická, Vysoké Mýto	7,66	0	-	-	-
MŠ Slunečná, Vysoké Mýto	17,76	1,00	-	-	-
MŠ Kamarádi, Vysoké Mýto	9,27	0	-	-	-
MŠ Pod Smrkem, Vysoké Mýto	3,80	0,96	-	-	-
ZŠ Vysoké Mýto, Jiráskova	-	-	38,392	0,86	5,23
ZŠ Vysoké Mýto, Javornického	-	-	34,989	0	5,74
ZŠ Vysoké Mýto, Knířov	-	-	5,85	0,29	1,45
SZŠ Vysoké Mýto	-	-	13,50	5,90	2,00
ZŠ a PŠ Svítání o.p.s. *	-	-	3,00	2,00 (asistenti pedagoga)	-
ZŠ a MŠ Zálší	1,77	0	2,47	0,10	0,26
MŠ Zámorsk	2,00	0	-	-	-
ZŠ Zámorsk	-	-	2,26	0	0,77
Celkem	93,5	2,1	182,9	11,1	29,4

* U školy Svítání o.p.s. se jedná pouze o počty pedagogů na pobočce ve Vysokém Mýtě.

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka 20 Kapacita součástí škol

Škola	Součásti školy	Kapacita počtu dětí					
		ZŠ	MŠ	ŠD	ŠK	ŠJ	VÝD
ZŠ České Heřmanice	ZŠ + ŠD	40	-	25	-	-	-
MŠ České Heřmanice	MŠ + ŠJ	-	28	-	-	60	-
ZŠ a MŠ Dobříkov	ZŠ + MŠ + ŠD + ŠJ	45	28	25	-	75	-
MŠ Hrušová	MŠ + ŠJ-VÝD	-	20	-	-	-	20
MŠ Stromovka	MŠ	-	104	-	-	-	-
MŠ Kaštánek	MŠ	-	84	-	-	-	-
MŠ Vostelčice	MŠ + ŠJ	-	106	-	-	86	-
MŠ Záměstí	MŠ + ŠJ	-	75	-	-	75	-
ZŠ Sv. Čecha	ZŠ + ŠD	540	-	120	-	-	-
ZŠ M. Choceňského	ZŠ + ŠD + ŠK	750	-	120	55	-	-
MŠ Koldín	MŠ + ŠJ	-	45	-	-	45	-
ZŠ a MŠ Nové Hrady	ZŠ + MŠ + ŠD	40	25	25	-	100	-
ZŠ a MŠ Skořenice	ZŠ + MŠ + ŠD + ŠJ-V	50	23	58	-	75	50
Integrovaná ZŠ a MŠ Sruby	ZŠ + MŠ + ŠD + ŠJ	70	43	30	-	120	-

MŠ SLUNÍČKO, Stradouň	MŠ + ŠJ	-	25	-	-	30	-
MŠ Sudslava	MŠ + ŠJ	-	25	-	-	28	-
ZŠ a MŠ škola Tisová	ZŠ + MŠ + ŠD + ŠJ-V	42	30	25	-	55	20
ZŠ a MŠ Vraclav	ZŠ + MŠ + ŠD + ŠJ	85	36	60	-	120	-
MŠ Lidická, Vysoké Mýto	MŠ + ŠJ	-	110	-	-	110	-
MŠ Slunečná, Vysoké Mýto	MŠ + ŠJ	-	224	-	-	250	-
MŠ Kamarádi, Vysoké Mýto	MŠ + ŠJ	-	125	-	-	180	-
MŠ Pod Smrkem, Vysoké Mýto	MŠ + VÝD	-	50	-	-	-	50
ZŠ Vysoké Mýto, Jiráskova	ZŠ + ŠD + ŠJ + VÝD	750	-	170	-	1200	400
ZŠ Vysoké Mýto, Javornického	ZŠ + ŠD + ŠJ- VÝD	840	-	180	-	-	660
ZŠ Vysoké Mýto, Knířov	ZŠ + ŠD + ŠJ- VÝD	85	-	60	-	-	85
SZŠ Vysoké Mýto	ZŠ (ZŠ, ZŠS) + ŠD	120	-	24	-	-	-
ZŠ a MŠ Zálší	ZŠ + MŠ + ŠD + ŠJ	65	25	20	-	80	-
MŠ Zámorsk	MŠ + ŠJ	-	26	-	-	85	-

ZŠ Zámorsk	ZŠ + ŠD + VÝD	46	-	25	-	-	50
------------	------------------	----	---	----	---	---	----

Pozn.: V tabulce není uvedena škola Svítání o.p.s., neboť v rejstříku jsou uvedeny údaje pouze za celou organizaci, ne jen za pobočku ve Vysokém Mýtě.

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, výkazy MŠMT

3.1.4.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání a péči lze uskutečňovat v různých podobách. Nejčastější forma institucionálního předškolního vzdělávání je umožněna v mateřské škole. V území se nachází celkem 21 mateřských škol, včetně sloučených škol, jejichž zřizovatelem je obec. Přijímány jsou děti zpravidla od 3 do 6 let, mohou být ale přijaté i děti dvouleté. Díky odkladům povinné školní docházky jsou ve školkách i děti sedmileté.

Další formou předškolní péče jsou různá mateřská a rodinná centra. Tato centra nabízí bezpečné zázemí pro děti od 0 měsíců až do 6 let a jejich rodiče. Společně se vytváří komunitní kruhy vedoucí k vzájemné podpoře a spolupráci. V území MAP najdeme mateřské centrum a rodinné centrum v Chocni a mateřské centrum ve Vysokém Mýtě.

Od roku 2012 mohou děti trávit čas také v lesní mateřské škole. Školka se prezentuje jako nezisková iniciativa, která nabízí předškolní vzdělávání jako rovnocennou alternativu ke státním mateřským školám. Lesní školka v Chocni je založena na otevřené spolupráci rodičů, dětí a učitelů a inspirována prvky LMŠ, Waldorfskou a Montessori pedagogikou a konceptem Respektovat a být respektován. Na rozdíl od „klasických“ školek nejsou v současné době LŠ právně ukotveny a evidovány u MŠMT, přestože vzdělávání probíhá v souladu s RVP.

Tabulka 21 Organizace předškolní péče a vzdělávání

Město	Organizace	Zřizovatel/typ organizace
Choceň	Mateřské centrum Kamínek	člen Sítě mateřských center, zapsaný spolek
Choceň	Rodinné centrum Beránek	Sbor Jednoty bratrské v Chocni
Vysoké Mýto	Mateřské centrum Tykadlo	MIKÁDO - středisko volného času
Choceň	Lesní mateřská škola "Skřítkci z borovic"	občanské sdružení

Mateřské školy

Jak již bylo zmíněno výše v textu, obsazenost mateřských škol v území je v poslední době poměrně vysoká, ve městech je téměř 100%ní. Počty dětí v MŠ za poslední 4 roky jsou uvedeny v tabulce č. 21.

Tabulka 22 Kapacita a obsazenost MŠ ve školním roce 2015/2016

Školní rok 2015/2016	Mateřská škola				
	Počet běžných tříd	Počet dětí	z toho postižené děti	Maximální kapacita počtu dětí na škole	Obsazenost (%)
MŠ České Heřmanice	1	26	0	28	92,9
ZŠ a MŠ Dobříkov	1	26	0	28	92,9
MŠ Hrušová	1	14	0	20	70,0
MŠ Stromovka, Choceň	4	104	0	104	100,0
MŠ Kaštánek, Choceň	3	84	0	84	100,0
MŠ Vostelčice, Choceň	4	106	0	106	100,0
MŠ Záměstí, Choceň	3	75	0	75	100,0
MŠ Koldín	2	45	0	45	100,0
ZŠ a MŠ Nové Hrady	1	25	0	25	100,0
ZŠ a MŠ Skořenice	1	22	0	23	95,7
Integrovaná ZŠ a MŠ Sruby	2	43	0	43	100,0
MŠ SLUNÍČKO,	1	21	0	25	84,0
MŠ Sudslava	1	25	0	25	100,0
ZŠ a MŠ Tisová	1	23	0	30	76,7
ZŠ a MŠ Vraclav	2	35	0	36	97,2
MŠ Lidická, Vysoké Mýto	4	96	0	110	87,3

MŠ Slunečná, Vysoké Mýto	8	208	0	224	92,9
MŠ Kamarádi, Vysoké Mýto	5	122	0	125	97,6
MŠ Pod Smrkem,	2	50	0	50	100,0
ZŠ a MŠ Zálší	1	23	0	25	92,0
MŠ Zámorsk	1	26	0	26	100,0
Celkem	49	1199	0	1257	Průměr 94,2 (%)

Zdroj: Výkazy MŠMT

Mateřskou školou s největším počtem tříd je MŠ Slunečná ve Vysokém Mýtě, je v ní umístěno 8 běžných tříd a 1 třída speciální pro děti s narušenou komunikační schopností.

Tabulka 23 Vývoj počtu dětí v MŠ

Školní rok	Třídy	Běžné třídy		Speciální třídy	
		Počet tříd	Počet dětí	Počet tříd	Počet dětí
2012/2013	Třídy s celodenním provozem	46	1124	1	14
	z toho s asistentem pedagoga	2	45	0	0
	z celku počet dětí se zdravotním postižením	x	4	x	14
2013/2014	Třídy s celodenním provozem	48	1169	1	14
	z toho s asistentem pedagoga	2	45	0	0
	z celku počet dětí se zdravotním postižením	x	6	x	14
2014/2015	Třídy s celodenním provozem	48	1172	1	14

	z toho s asistentem pedagoga	2	44	0	0
	z celku počet dětí se zdravotním postižením	x	6	x	14
2015/2016	Třídy s celodenním provozem	49	1199	1	14
	z toho s asistentem pedagoga	3	78	0	0
	z celku počet dětí se zdravotním postižením	x	5	x	14

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka 24 Zaměstnanci a mzdové prostředky (jen ze státního rozpočtu) v tis. Kč podle profesí v MŠ v území

Školní rok		2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Pedagogičtí pracovníci celkem	Prům. evid. počet zaměst. přepoč. vč. ESF	89,62	89,58	93,99	95,57
	Platy zaměst. celkem vč. ESF	24878,93	25267,19	26853,13	28074,3
z toho učitelé	Průměr. evid. počet zaměst. přepoč.	87,48	87,74	91,79	93,43
	Platy zaměst. celkem	24438,99	25228,15	26361,88	27177,11
z toho ostatní pedagogičtí pracovníci	Průměr. evid. počet zaměst. přepoč.	2,14	1,85	2,2	2,13
	Platy zaměst. celkem	439,95	428,05	491,25	489,19
Nepedagogičtí pracovníci celkem	Prům. evid. počet zaměst. přepoč. vč. ESF	24,82	25,46	25,32	26,06
	Platy zaměst. celkem vč. ESF	3738,5	3822,41	3887,52	4116,19

z toho THP	Průměr. evid. počet zaměst. přepoč.	0	0	0	0,13
	Platy zaměst. celkem	0	0	0	24,61
z toho provozní zaměstnanci	Průměr. evid. počet zaměst. přepoč.	24,82	25,46	25,32	25,93
	Platy zaměst. celkem	3738,5	3822,41	3887,52	4091,57

Zdroj: Výkazy MŠMT

3.1.4.2 Základní vzdělávání

V území MAP pro Vysokomýtsko se nachází celkem 16 základních škol, včetně škol sloučených. Většina škol je zřizována obcemi, vyjma dvou škol nacházející se ve Vysokém Mýtě. V prvním případě se jedná o pardubickou pobočku soukromé Základní školy a Praktické školy SVÍTÁNÍ o.p.s. a v druhém o Speciální základní školu Vysoké Mýto, která je zřizována Pardubickým krajem. V rámci vzdělávání dětí do 15 let, nelze opomenout ani víceleté gymnázium ve Vysokém Mýtě, kde se na nižším gymnáziu vzdělává asi 120 žáků.

Čtyři úplné základní školy s celým I. a II. stupněm se nacházejí v Chocni a ve Vysokém Mýtě. Největší zastoupení mají pak malotřídní školy, z nichž většina je situována v obcích do 999 obyvatel a jedna škola, v části města Vysoké Mýto, v Knířově. Celkem se jedná o 10 malotřídních základních škol.

Z malotřídních škol mají největší kapacitu základní školy v Knířově, Vraclavi, Srubech a Zámrsku, jejichž kapacita dosahuje 60-80 žáků. Ostatní malotřídní školy mají kapacitu 40-60 žáků. Choceňské základní školy mají dohromady kapacitu bezmála 1300 žáků a vysokomýtské 1600 žáků. Pro zajímavost je vhodné zmínit i existenci tzv. přípravné třídy ve Vysokém Mýtě, nebo možnost domácího vzdělávání.

Přípravná třída

Přípravná třída je třída, která působí při některé základní škole. Původně byli tzv. „přípravky“ zřizovány pro děti ze sociálně a kulturně slabého prostředí, pro děti se sníženou koncentrací pozornosti, s vadami řeči apod. Dnes se mohou do třídy přihlásit i děti s odkladem školní docházky, a nemusí být nutně sociálně znevýhodněni. Přípravná třída je vhodná pro děti, kterým tento stupeň přípravy může pomoci pro adaptaci na školní prostředí. Děti jsou do těchto tříd přijímány vždy na základě žádostí rodičů, která je podložena doporučením školského poradenského zařízení. Přípravné třídy nenahrazují speciální vzdělávání pro děti se zdravotním postižením. Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují. Výhodou třídy je nízký počet dětí ve třídě, max. 15 dětí. Výuka probíhá ve 4 vyučovacích hodinách denně. Děti mohou obědvat ve školní jídelně a v případě zájmu rodičů docházet také do školní družiny při škole. Výuka a učební materiály jsou bezplatné.

Ve vysokomýtském ORP je jedna přípravná třída, a to při ZŠ Jiráskova ve Vysokém Mýtě.

Do přípravné třídy v Mýtě jsou přijímány i děti, které nemají trvalý pobyt ve Vysokém Mýtě. Třída byla zřízena ve školním roce 2008/2009 a dle slov zástupkyně ředitele pro I. stupeň, se zřízení třídy osvědčilo. Pouze s

výjimkou jednoho školního roku, kdy se třída nenaplnila, funguje každoročně. Na školní 2016/2017 bylo zapsáno celkem 10 dětí, zbytek kapacity je pak možné doplnit dětmi s odkladem školní docházky nebo nově přistěhovanými (zvláště v blízkosti Azylového domu pro ženy a matky s dětmi ve Vysokém Mýtě). Důvody pro zařazení dítěte do přípravné třídy jsou dle zástupkyně různé. Jedná se o děti ze sociálně slabého prostředí, děti s odkladem školní docházky nebo děti, které se narodili v podzimních měsících, čímž nedosáhli věku 6 let pro povinnou školní docházku a rodiče už je nechtějí dávat do MŠ.

Tabulka 25 Přípravná třída při ZŠ Jiráskova

Školní rok	Počet tříd	Počet dětí	z toho dívky
2012/2013	1	13	8
2013/2014	1	10	3
2014/2015	x	x	x
2015/2016	1	13	9

Zdroj: http://www.zs-jiraskova.cz/pripravna_trida.php, výkazy MŠMT, vlastní šetření

Domácí vzdělávání

Domácí vzdělávání bylo v ČR uzákoněno v roce 2005 a je platné jako jedna z forem individuálního vzdělávání pro žáky prvního stupně základní školy. Školy v území MAP s domácím vzděláváním zkušenost mají, ale zatím ve velmi malém měřítku. Podle „Mapy rodin vzdělávajících své dítě doma“ se aktuálně v území doma vzdělávají děti ze dvou rodin.

Zdroj: https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1Fm-iizfJP-06BtRsi3gg0WZ21TQ&hl=en_US (12/2016)

Tabulka 26 Kapacita a obsazenost ZŠ ve školním roce 2015/2016

Školní rok 2015/2016	Základní škola				
	Počet tříd	Počet žáků	z toho postižení žáci	Maximální kapacita počtu žáků na škole	Obsazenost (%)
ZŠ České Heřmanice	2	22	0	40	55,0
ZŠ a MŠ Dobříkov	2	34	0	45	75,6
ZŠ Sv. Čecha	20	480	28	540	88,9
ZŠ M. Chocebněského	25	574	27	750	76,5

ZŠ a MŠ Nové Hradky	2	24	0	40	60,0
ZŠ a MŠ Skořenic	5	47	2	50	94,0
Integrovaná ZŠ a MŠ	3	43	0	70	61,4
ZŠ a MŠ Tisová	2	24	3	42	57,1
ZŠ a MŠ, Vraclav	3	55	4	85	64,7
ZŠ Vysoké Mýto, Jiráskova	27	633	32	750	84,4
ZŠ Vysoké Mýto, Javornického	25	597	14	840	71,1
ZŠ Vysoké Mýto, Knířov	5	82	5	85	96,5
SZŠ Vysoké Mýto *	10	76	-	130	58,5
ZŠ a PŠ Svítání o.p.s. *	3	17	-	-	-
ZŠ a MŠ Záší	2	24	1	65	82,0
ZŠ Zámorsk	2	33	0	46	84,0
Celkem	138	2765	116	3578	Průměr 74,0 (%)

* zde se jedná o speciální třídy, u školy Svítání o.p.s. se jedná o počty pouze na pobočce ve Vysokém Mýtě

Tabulka 27 Vývoj počtu žáků v ZŠ

Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	z toho postižení žáci	z celku žáci opakující	z celku převedení do vyššího	z celku vzdělávající se podle § 50 odst. 3
2012/2013	113	2495	88	30	1	0
2013/2014	118	2567	93	24	0	0
2014/2015	120	2599	106	21	0	0
2015/2016	125	2672	116	22	0	1

Pozn.: V tabulce nejsou započítáni žáci SZŠ Vysoké Mýto a Svítání o.p.s.

Tabulka 28 Zaměstnanci a mzdové prostředky (jen ze státního rozpočtu) v tis. Kč podle profesí v ZŠ v území

Školní rok		2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Pedagogičtí pracovníci celkem	Prům. evid. počet zaměst. přepoč. vč. ESF	159,83	164,34	167,89	169,61
	Platy zaměst. celkem vč. ESF	51070,65	52189,85	54527,14	57279,43
z toho učitelé	Průměr. evid. počet zaměst. přepoč.	157,83	161,58	165,34	166,45
	Platy zaměst. celkem	50651,9	51624,62	53993,33	56513,8
z toho ostatní pedagogičtí pracovníci	Průměr. evid. počet zaměst. přepoč.	1,99	2,77	2,55	3,16
	Platy zaměst. celkem	418,75	565,22	533,81	765,64
Nepedagogičtí pracovníci celkem	Prům. evid. počet zaměst. přepoč. vč. ESF	36,28	36,12	34,29	39,45
	Platy zaměst. celkem vč. ESF	5245,56	6371,71	6882,18	7020,48
z toho THP	Průměr. evid. počet zaměst. přepoč.	7,53	7,65	7,68	8,01
	Platy zaměst. celkem	1997,93	2056,31	2197,42	2333,29
z toho provozní zaměstnanci	Průměr. evid. počet zaměst. přepoč.	28,75	28,41	26,61	31,44
	Platy zaměst. celkem	4247,63	4305,19	4684,76	4687,18

Zdroj: Výkazy MŠMT

3.1.4.3 Základní umělecké vzdělávání

ZUŠ poskytují základy uměleckého vzdělávání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Jedná se o formální vzdělávání, neboť studium na škole je zakončeno vysvědčením či jiným certifikátem. ZUŠ vzdělávají podle RVP, neposkytují však stupeň vzdělání. Jedná se o dobrovolné vzdělávání, kdy se žák může do ZUŠ přihlásit v různém věku. Školu navštěvují děti i dospělí.

V území se nachází 2 základní umělecké školy, a to v Choceň a ve Vysokém Mýtě, přičemž obě školy jsou zřízené městem, kde se nacházejí. Od roku 2014 je při ZUŠ Vysoké Mýto otevřena multimediální učebna. Školy vzdělávají ve všech 4 uměleckých oborech.

Tabulka 29 Základní umělecké školy v území

Obec	ZUŠ	Adresa	Odloučené pracoviště	Kapacita
Choceň	Základní umělecká škola Choceň	Pernerova 1, Choceň	Brandýs nad Orlicí - pouze hudební obor	560
Vysoké Mýto	Základní umělecká škola, Vysoké Mýto	Jeronýmova 100, Vysoké Mýto	Vysoké Mýto (hned vedle budovy ZUŠ) - multimediální učebna	900

Tabulka 30 Celkový počet žáků v ZUŠ v území

Rok	Počet žáků	z toho v oboru			
		tanečním	výtvarném	literárně-dramatickém	hudebním
2012	1427	186	271	34	936
2013	1380	175	271	32	902
2014	1357	128	277	38	914
2015	1387	120	281	30	956

Zdroj: Výkazy MŠMT, výroční zprávy škol, vlastní šetření

Podle rozhovoru se zástupkyně ředitelky na ZUŠ Choceň, je zájem o studium na ZUŠ v posledních letech velký. Problém je především v nemožnosti navýšit kapacitu školy. (březen 2017)

Počet zaměstnanců v obou uměleckých školách je v posledních letech okolo 70.

3.1.4.4 Zájmové a neformální vzdělávání

Zájmové vzdělávání má charakter doplňujícího vzdělávání ke školní výuce a jeho posláním je poskytovat smysluplné a aktivní trávení volného času nejen dětem a žákům, ale i dospělým lidem. Přestože neposkytuje stupeň vzdělání, je nezbytnou součástí celoživotního učení každého jedince.

Současně lze zájmové vzdělávání zařadit i do neformálního vzdělávání, které není ukončeno diplomem nebo vysvědčením, má ovšem organizovanou výchovně-vzdělávací činnost. Neformální a zájmové vzdělávání je dobrovolné.

Patří sem školská zařízení pro zájmové vzdělávání (střediska volného času – DDM, stanice zájmových činností, ŠD, ŠK), nestátní neziskové organizace, vzdělávací agentury, kulturní zařízení apod. Školní družiny má v území každá základní škola. Školní klub nabízí pouze ZŠ M. Choceňského. Středisko volného času je ve Vysokém Mýtě a Dům dětí a mládeže v Chocni. Další organizace neformálního vzdělávání, jako např. skautské oddíly, tělovýchovné a sportovní kluby, různé zájmové útvary, spolky a organizace, které se do různé míry podílí na vzdělávání dětí a mládeže nacházející se v Chocni a Vysokém Mýtě jsou uvedeny v tabulce č. 33. Ve výčtu organizací početně dominují sportovní kluby a oddíly. Za zmínku stojí také nedaleká pobočka Ekocentra Paleta v Oucmanicích, které školám nabízí jednodenní i vícedenní pobyty s programem zaměřeným na přírodu a environmentální výchovu.

Tabulka 31 Střediska volného času

Obec	SVČ	Adresa	Kapacita	Počet zájmových útvarů
Choceň	Dům dětí a mládeže Choceň	Paraple 1624, 565 01 Choceň	450	35
Vysoké Mýto	MIKÁDO – středisko volného času	Choceňská 190/II, 566 01 Vysoké Mýto	850	téměř 60

Tabulka 32 Činnost SVČ a počty účastníků

Školní rok	Počet účastníků	z toho			
		děti	žáci	studenti	ostatní
2012/2013	982	120	803	18	41
2013/2014	1113	155	943	4	11
2014/2015	1079	174	881	2	22
2015/2016	1111	120	937	43	11

Zdroj: Výroční zprávy zařízení

Tabulka 33 Úvazky pedagogických pracovníků (jen ze státního rozpočtu) SVČ a ZUŠ za školní rok 2015/2016

Zařízení	Ostatní pedagogičtí pracovníci	ZUŠ	Učitelé
Dům dětí a mládeže Choceň	2,32	Základní umělecká škola Choceň	18,06
MIKÁDO – středisko volného času	3,83	Základní umělecká škola, Vysoké Mýto	26,79

Zdroj: Výkazy MŠMT, Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 34 Zájmové a neformální útvary, sportovní oddíly a jiné organizace ve městech

Choceň	Vysoké Mýto
Organizační složky města	Sbor dobrovolných hasičů Vysoké Mýto
Sbor dobrovolných hasičů Choceň	VYSOKOMÝTSKÁ KULTURNÍ Středisko M-klub, o.p.s.
Městská knihovna Choceň	Zájmové organizace
Kulturní zařízení města Choceň	středisko Vydří stopa a Lejsek Vysoké Mýto, Junák – český skaut, z. s.
Orlické muzeum	ZO ČSOP Vysoké Mýto
Zájmové organizace	Promejto, z.s.
Junák - český skaut, středisko Skály Choceň, z.s.	Variace vm o.s.
ZO ČSOP Spongilit Choceň	Vzdělávací a jazyková agentura LIRA
Česká tábornická unie Choceň	Církvě
No pasivo	Církev bratrská Vysoké Mýto
Církvě	Církev československá husitská
Římskokatolická farnost – děkanství Choceň	Církev Českobratrská evangelická
Českobratrská církev evangelická v Chocni	Církev bratrská
Sbor jednoty bratrské v Chocni	Česká křesťanská akademie
Sportovní kluby a oddíly	Bratrská jednota baptistů
Kopecký Jaromír - Atletický klub Spartak	Římskokatolická farnost - děkanství Vysoké Mýto
Baseball & Softball klub Orlice	Sportovní kluby a oddíly
Basketbalový klub Spartak	1.FC Družba Vysoké Mýto
TJ Sokol	1.FC Nejzbach Vysoké Mýto
FK Uhelné vosy	Atletický klub Vysoké Mýto
Fotbalový klub Agria	Český rybářský svaz - MO Vysoké Mýto

AC Výkřiky	Aquasport Vysoké Mýto
FC Gillotina	HC Vysoké Mýto
FC Paliva	YACHT CLUB Vysoké Mýto
FK Peliny	Orel jednota Vyské Mýto
HC Spartak	SK Stodola Vysoké Mýto
Horolezecký klub	Falcon kickbox Vysoké Mýto
Moderní sportovní karate a sebeobrana	DSC Gym
Lyžařský klub	Volejbalový klub
Letečtí modeláři	Sportovní klub kanoistiky Vysoké Mýto (SKK)
Nohejbalový klub Oseva	Tenisový klub LTC Vysoké Mýto
Klub orientačního běhu	Plavecký klub Vysoké Mýto
Oddíl zimních plavců Spartak	SK Vysoké Mýto o.s.
Baseball & Softball klub Orlice	TJ Sokol Vysoké Mýto
Oddíl sportovní střelby	FTC Vysoké Mýto
Šachový klub Spartak	Občanská iniciativa za Rybárnou - volnočasové využití dětí a mládeže
Tenisový klub Choceň	-
US Steinerová Choceň	-
Klub českých turistů	-
Vodáci Choceň	-
Volejbalový klub	-

Zdroj: webové stránky měst, webové stránky organizací

3.1.5 Dopravní dostupnost škol

Přirozenými centry vzdělávání dětí a žáků v území jsou města Choceň a Vysoké Mýto. Dopravní dostupnost je zajištěna jak autobusovou, tak vlakovou dopravou. V mnoha případech ovšem není spojení optimální (např. při dojíždění do speciálních škol v Mýtě z obcí vzdálených více jak 10 km pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami). Ve velké míře pak svoje děti do školy dováží samotní rodiče.

Aktuálně do škol dojíždí v průměru necelých 30% žáků z okolních obcí v ORP (údaje z vlastního dotazníkového šetření, leden 2017). Ve většině případů se však jednalo o přibližný odhad ředitelů škol, s tím, že tři školy dotazník nevyplnily.

Z ucelených statistik lze veřejně čerpat informace o dojíždění pouze z údajů SLDB v roce 2011. Počet dojíždějících žáků ve věku od 6 do 14 let vyjíždějících z obcí území MAP ukazuje tabulka č. 32. Nutno poznamenat, že obec dojížděky se týká hlavního směrového proudu vyjížděky za prací. Z tabulky je patrné, že většina dětí dojíždí do Chocně nebo Vysokého Mýta.

Tabulka 35 Dojížděka žáků

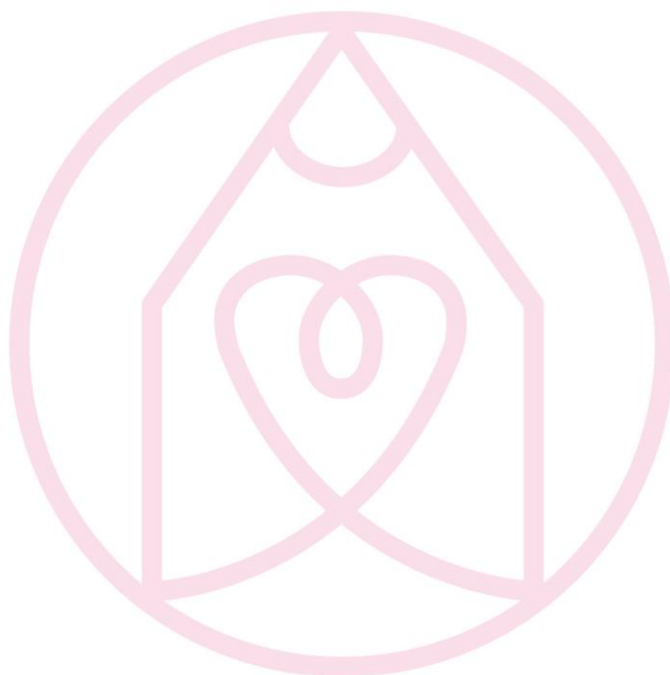
Obec vyjížděky	Žáci, studenti a učni vyjíždějící do školy (6-26 let)		Obec dojížděky hlavního směrového proudu vyjížděky za prací
	celkem	z toho ve věku 6-14 let	
Běstovice	46	14	CH, VM
Bošín	11	5	-
Bučina	23	14	Cerekvice, VM
Česká Heřmanice	43	17	VM, CH, Litomyšl
Dobříkov	28	8	VM, CH
Džbánov	25	10	VM
Hrušová	22	10	VM, Cerekvice
Choceň	424	34	VM, Zálší, Ústí N/O*
Javorník	26	14	VM
Koldín	27	9	CH
Kosořín	13	6	CH
Leština	19	8	VM
Libecina	7	5	VM
Mostek	24	13	CH, VM
Nasavrky	8	3	CH
Nové Hradý	26	6	VM, Proseč
Oucmanice	26	13	Brandýs N/O, Ústí N/O
Plchovice	12	4	CH
Podlesí	26	15	CH, Brandýs N/O, Ústí N/O
Pustina	3	1	-
Radhošť	13	6	Pardubice
Seč	14	4	Ústí N/O
Skořenice	34	12	CH, VM, Pardubice
Slatina	49	24	VM, CH, Sruby
Sruby	33	10	VM, CH, Pardubice, Ústí N/O

Stradouň	12	6	VM
Sudslava	21	11	Ústí N/O
Svatý Jiří	36	12	CH, Ústí N/O, VM
Tisová	30	10	VM
Týništko	11	5	-
Újezd u Chocně	25	10	CH
Vinary	5	4	-
Vraclav	35	13	VM
Vračovice-Orlov	17	8	VM
Vysoké Mýto	389	21	CH, Vraclav, Litomyšl*
Zádolí	6	2	VM
Zálší	17	5	CH, VM
Zámorsk	61	22	VM, Pardubice, CH
Zářecká Lhota	12	2	CH
Celkem	1659	396	

Zdroj: SLDB 2011

Pozn.: Mezi studenty se řadí i pracující studenti a rovněž studenti vysokých škol.

* V kolonce jsou uvedeny pouze obce, kam dojíždí děti do 15 let. Starší studenti dojíždí do Pardubic, České Třebové, Hradce Králové, Brna, Olomouce, Prahy apod.

3.1.6 Sociální situace

Sociální situace je široký pojem pro pestrou škálu oblastí, kterými se v této kapitole můžeme zabývat. Pokusíme se tedy co nejvíce zaměřit na cílovou skupinu dětí a žáků do 15 let. Budeme se zabývat kriminalitou mládeže, sociálně-vyloučenými lokalitami, prevencí rizikového chování dětí na školách a sociálními službami.

3.1.6.1 Kriminalita ve městech ve vztahu k dětem a mládeži

Situace v Chocni – rozhovor s pracovníkem městského úřadu v Chocni, zajišťujícím agendu veřejného pořádku (září 2016)

„V Chocni je mnoho aktivit, kam rodiče mohou posílat své děti. Samozřejmě se jedná o placené kroužky, a ne vždy je rodina schopna zaplatit mnohdy vysoké částky. Důsledkem chování rodičů, kteří nemají zájem o své děti, neumožní jim smysluplné trávení volného času a nepošlou je do žádného kroužku, se tyto děti potulují po městě, dělají nepořádek, nechovají se dobře, matkám je jedno, v kolik přijdou jejich děti domů a nikdo je doma nečeká. Většinou jsou to rodiny bez otců, téměř všichni jsou kuřáci (10 - 17 let). Choceň je jinak bezpečné a klidné město, vždy se ale najde pár výjimek – dětí a dospělých, se kterými jsou potíže.“

Zmíněný pracovník jezdil v létě 2016 po večerech na městská hřiště a hovořil s mládeží. Podle něj by městu prospělo více prevence kriminality na školách. Sám osobně na konci školního roku 2015/2016 úspěšně přednášel na choceňských základních školách pro 6. až 9. třídu.

Tabulka 36 Počet trestných činů u nezletilých a mladistvých v Chocni

Rok	Počet trestných činů	
	0-14 let	15-17 let
2010	4	1
2011	1	0
2012	2	2
2013	13	8
2014	3	1
2015	11	3

Situace ve Vysokém Mýtě – emailová komunikace s vedoucím odboru sociálních věcí a zdravotnictví ve Vysokém Mýtě (září 2016)

Ve Vysokém Mýtě je v současnosti vytvořen strategický dokument, konkrétně „Plán prevence kriminality města Vysokého Mýta 2016-2019“. Koncepce se zabývá prevencí kriminality ve městě Vysoké Mýto. Dokument obsahuje analýzu současné situace, seznam organizací preventivní povahy, popisuje spolupráci zainteresovaných subjektů v systému prevence, obsahuje také SWOT analýzu, opatření k dosažení cílů nebo také finanční zabezpečení preventivních aktivit a jejich hodnocení. Pro projekt MAP je cenná zejména SWOT analýza nebo seznam organizací, kde mohou děti trávit volný čas. Vybrané ukazatele analýzy, týkající se dětí do 15 let, jsou následující.

Tabulka 37 Vybrané ukazatele SWOT analýzy koncepce

Silné stránky	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - přednášky na školách „Právo pro každý den“ - velký výběr aktivit pro trávení volného času dětí a mládeže - existence sociálního centra a nízkoprahového zařízení - otevřená radnice (kontakt s občany, zveřejňování dokumentů,...) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozšíření aktivit zaměřených na podporu kolektivu na II. stupni ZŠ a nižšího stupně gymnázia - spolupráce OSPODu s terénními pracovníky - rozšíření aktivit v oblasti protidrogové prevence
Slabé stránky	Rizika
<ul style="list-style-type: none"> - nízký zájem občanů o dění kolem sebe - absence městské policie na přednáškách „Právo pro každého“ v ZŠ - existence SVL ve městě - absence organizace, která by zdarma nabízela volnočasové aktivity pro děti ve věku 6 - 10 let 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek financí na prevenci - inkluze ve školství

Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví ve Vysokém Mýtě dále doplňuje, že mezi nezletilými pociťují nárůst v užívání omamných látek, zejména marihuany a častěji zaznamenávají i pervitin. Co se týká trávení volného času dětí, je ve městě ve formě placených kroužků a jiných aktivit pokryto dostatečně. Problém však spatřují v nedostatku bezplatných služeb pro volný čas nezletilých. Současné bezplatné služby jsou většinou plné a primárně využívané romskými dětmi, což je i důvodem, proč služby nevyužívají jiné děti. Jako rizikové bohužel vnímají celkové nastavení společnosti ve věci řešení problémů, přístupy rodičů k řešení problémů a celkově nezáměr společnosti o dění kolem sebe.

Tabulka 38 Počet trestných činů u nezletilých a mladistvých ve Vysokém Mýtě

Rok	Počet trestných činů	
	0-14 let	15-17 let
2011	4	12
2012	0	2
2013	1	4
2014	3	5
2015	3	6

3.1.6.2 Sociálně-patologické jevy a prevence ve školách

Všechny základní školy se určitou měrou zabývají prevencí rizikového chování žáků neboli prevencí sociálně-patologických jevů. Základní školy s úplným I. a II. stupněm mají většinou vypracovaný minimální preventivní program nebo se o prevenci zmiňují ve výroční zprávě školy, podobně jako většina malotřídních škol.

Základní školy v Chocni a ve Vysokém Mýtě mají k dispozici metodika prevence, minimálně jednoho výchovné poradce a školního psychologa. Na ZŠ Choceňského mají v současnosti vlastní školní psychologku, na ZŠ Sv. Čecha rovněž využívají její služby. Vysokomýtské základní školy mají společnou psychologku, která je zaměstnaná na městském úřadě ve Vysokém Mýtě. Na webových stránkách škol v Chocni a v Mýtě je pak k nalezení řada textových materiálů pro děti i dospělé, jsou zde kontakty na psychologické poradny či linky bezpečí. Podrobně má vypracované stránky zejména ZŠ Choceňského a ZŠ Javornického. (září 2016)

Velké školy se s rizikovým chováním žáků setkávají častěji, díky velkému počtu dětí na škole. U malotřídních škol ředitelé zmiňují spíše nízký výskyt sociálně-patologických jevů, díky rodinné atmosféře školy a věku dětí.

Preventivní aktivity ve školách

Preventivní program a aktivity jsou většinou spojeny přímo s vyučovacími předměty (zejména na I. stupni). Na II. stupni se jedná o větší přednášky, besedy nebo kurzy. Školy ve výroční zprávě většinou popisují, při jakých příležitostech se prevence uskutečňuje. Nejčastěji se jedná o sportovní akce (lyžařské kurzy, jiné sportovní kurzy, školy v přírodě, výlety, pochody, sportovní dny, bruslení, plavání...) nebo kulturní představení či adaptační kurzy 6. ročníků.

Tabulka 39 Preventivní témata na školách

Preventivní programy a aktivity	
pro mladší žáky (spíše I. stupeň)	pro starší žáky (spíše II. stupeň)
dopravní výchova, beseda s hasiči a policií, „první pomoc“, ekologické programy (návštěva ekocenter, přednášky ve školách), osobní hygiena, zdravé zuby, projekt „Ovoce do škol“, méně pak témata jako kamarádství, mezilidské vztahy, zdravý životní styl, drogy, šikana, kyberšikana, cestopisné přednášky	protidrogová tematika, alkohol, kouření a jiné závislosti, šikana, zdravý životní styl, trestní odpovědnost, poruchy příjmu potravy, chování dětí v kolektivu, „Čas proměn“, problémy dospívání, rodinná a sexuální výchova, kyberšikana, vandalismus, kriminalita mládeže, volba povolání, přátelství a láska, „Moderní je nekouřit“, HIV/AIDS, „Lidé mezi světy“, „Mediální džungle“, nebezpečí internetu, holocaust a světová náboženství, „Právo pro každého“, „Vážíš si svého těla“, ekologické programy, méně pak komunikace (žák - žák, žák - učitel)

Zdroj: Výroční zprávy škol 2014/2015

Dotazníkový průzkum Pardubického kraje

Pro zajímavost, v roce 2013 proběhl dotazníkový průzkum Pardubického kraje, který se intenzivněji zaměřil na prevenci rizikového chování dětí a žáků MŠ, ZŠ a SŠ. Monitorovací dotazník připravila a vyhodnotila Pedagogicko-psychologická poradna v Ústí nad Orlicí. V každé oblasti vybíraly školy ze širokého spektra možných odpovědí. Z celkového počtu 632 škol v Pardubickém kraji vyplnilo dotazník 97% dotázaných. Výsledky dotazníku jsou zveřejněny na stránkách kraje. A jaké otázky dotazník obsahoval?

S jakým rizikovým chováním se u dětí/žáků setkáváte?

Na jaké téma zaměřujete programy PP realizované ve Vaší škole?

Jakou formou realizujete PP?

S jakými organizacemi či fyzickými osobami spolupracujete v rámci PP?

Jaké jsou vaše zdroje finančních prostředků na realizaci PP?

V tabulce níže jsou uvedeny nejčastější jevy rizikového chování dětí a žáků, stejně tak i nejčastější programy, formy, spolupráce a finanční prostředky primární prevence v mateřských a základních školách Pardubického kraje.

Tabulka 40 Výsledky dotazníku - přehled nejčastějších odpovědí

	Mateřské školy v Pardubickém kraji	Základní školy v Pardubickém kraji
Nejčastější jevy	agrese, nezdravý životní styl, nerespektování autority, násilí	agrese, nízká motivace k učení, nerespektování autority, šikana, poruchy příjmu potravy, záškoláctví, vandalismus
Zaměření PP ve škole	vztahy mezi vrstevníky, aktivity vedoucí ke zdravému životnímu stylu, šikana	šikana, vztahy mezi vrstevníky, kyberšikana, závislosti
Forma prevence	besedy, projektové dny	besedy, projektové dny, přednášky, interaktivní programy
Zapojené organizace	PPP, Policie ČR, Městská policie	PPP, Policie ČR, Městská policie, neziskové organizace
Finanční zdroje PP	největší finanční položka z EU na minoritní část projektů; ostatní projekty placené především z vlastních zdrojů	největší finanční položka z EU na minoritní část projektů; ostatní projekty placené především z vlastních zdrojů

Zdroj: Monitoring prevence rizikového chování mateřských, základních a středních škol Pardubického kraje (2013)

Obdobné výsledky, týkající se nejčastějších jevů rizikového chování v území Vysokomýtska, nám potvrdila i ředitelka PPP v Ústí nad Orlicí. Za nejčastější problémové chování dětí a žáků do 15 let označila agresivitu a šikana. Zároveň zdůraznila, že primární prevenci zajišťují na prvním místě školy. PPP navštěvuje školy s preventivními programy (včetně komunikace odborníků s třídními učiteli, či účasti na rodičovských schůzkách).

Zdroj: <https://www.pardubickykraj.cz/viewDocument.asp?document=30029>, vlastní šetření - komunikace s ředitelkou PPP v ÚO a školskou koordinátorkou prevence Pardubického kraje (09/2016)

3.1.6.3 Školská poradenská zařízení a jiné organizace

O území MAP spádově pečují dvě poradenská zařízení, z nichž jedno má pobočku ve Vysokém Mýtě. Poradenskou činnost zajišťuje i středisko výchovné péče v Ústí nad Orlicí.

Tabulka 41 Školská poradenská zařízení a jiné organizace

Město	Školské poradenské zařízení	Další pracoviště	Činnost	Cílové skupiny
-------	-----------------------------	------------------	---------	----------------

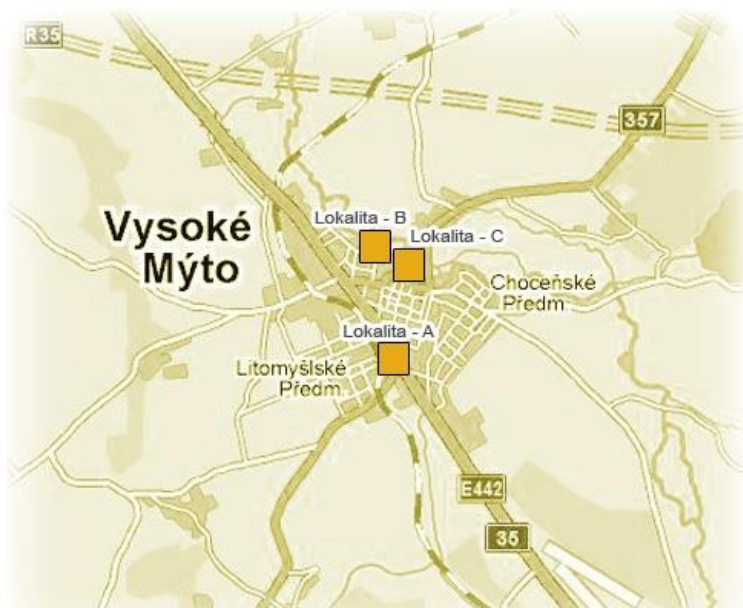
Ústí nad Orlicí	Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí	pobočky: Žamberk, Lanškroun, Vysoké Mýto, Svitavy, Litomyšl, Moravská Třebová, Polička	diagnostická, poradenská, terapeutická činnost, prevence rizikového chování, besedy pro rodiče a učitele, metodická podpora	děti a žáci ve věku 3-26 let a jejich rodiče, učitelé
Ústí nad Orlicí	Speciálně pedagogické centrum „Kamínek“ při SZŠ, MŠ a PŠ Ústí nad Orlicí	-	odborné speciálně pedagogické, pedagogicko-psychologické a sociální služby (ve školách a školských zařízeních)	děti, žáci a studenti s kombinovaným, mentálním a tělesným postižením, vadami řeči a sluchu, autismem
Město	Jiná organizace	Další pracoviště	Činnost	Cílové skupiny
Ústí nad Orlicí	Středisko výchovné péče MIMÓZA	-	poradenská a psychologická pomoc a podpora	děti, dospívající, rodina a škola

3.1.6.4 Sociálně vyloučené lokality

Sociálně vyloučenou lokalitou je označován prostor (dům, čtvrť, ulice), kde se koncentrují lidé, u nichž lze identifikovat znaky spojené se sociálním vyloučením. Tato místa jsou okolními obyvateli vnímána negativně a označována za problémové. Vystihuje je prostorové, ekonomické či jen symbolické vyloučení.

Sociálně vyloučení občané mají ztížený přístup k veřejným službám, institucím, otevřenému trhu práce, či vzdělávacím příležitostem. Často jsou v situaci platební neschopnosti, ztráty zaměstnání, problémů s bydlením, problémů s dětmi ve škole, nemají sociální kontakty mimo lokalitu atd. Jedná se o komplex problémů, které ohrožují normální fungování člověka ve společnosti. Lidé žijící v podmínkách sociálního vyloučení se přizpůsobují tomuto způsobu života a bez cizí pomoci nejsou schopni z tohoto kruhu vystoupit. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje především etnicita. Sociální vyloučení postihuje zejména romské obyvatelstvo. Pro doplnění, mezi extrémní sociální vyloučení patří i bezdomovectví.

V rámci projektu s názvem „Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR“, který byl realizován v letech 2014 - 2015, byla vytvořena tzv. mapa sociálně vyloučených lokalit. Výstupem byl i popis jednotlivých lokalit, týkající se např. počtu obyvatel, popisu stavu domů a bytů, míry vzdělanosti, zaměstnanosti nebo institucionální pomoci těmto občanům. V Pardubickém kraji je podle mapy evidováno celkem 24 SVL, přičemž v území ORP Vysoké Mýto jsou evidovány 3. V lokalitách v Mýtě žije téměř výhradně romské obyvatelstvo. Lidé jsou ve většině případů nezaměstnaní, závislí pouze na sociálních dávkách. Někteří pracují příležitostně a často „na černo“, pár jedinců pracuje trvale v dělnických pozicích. Vzdělání většiny obyvatel dosahuje maximálně základního vzdělání. Odhad podílu romských žáků na klasických základních školách je do 10%, na školách se zvláštním programem pak 51-60%.

Obrázek 2 Mapa SVL ve Vysokém Mýtě

Prakticky každé město si určuje vyloučenou lokalitu samo. Znaky vyloučené lokality nejsou jasně dány, proto si města určují kritéria k jejich posouzení. Některá města, i přes jasně vykazující znaky VL, lokalitu nemají. Důvodem může být i negativní vnímání společnosti (ceny pozemků, bydlení pro mladé rodiny, vnímání obce veřejností aj.). Vyloučená lokalita zároveň vykazuje prvky vysoké proměnlivosti z důvodu fluktuace obyvatel, evidence je tedy komplikovaná. Navíc, pokud se města tématu nevěnují (např. skrze dotační tituly z kraje a terénní práce či spolupráce s NNO), ztrácí o lokalitě přehled. MPSV samo připouští, že poslední evidence VL není aktuální a odkazuje evidenci VL přímo na obce. MPSV z důvodu ochrany osobních údajů neuvádí ani adresy lokalit.

Zdroj: https://www.esfcr.cz/mapa/int_pa9_6.html, <http://www.socialni-zaclenovani.cz/>, <http://www.mpsv.cz/cs/3052>, vlastní šetření

Vysoké Mýto

Naproti MPSV má město Vysoké Mýto přesně specifikované lokality včetně adres a počtu obyvatel. Má také vypracovanou koncepci problematiky vyloučených lokalit, jejímž cílem je účinně předcházet sociálnímu vyloučení osob v obtížných životních situacích. „Koncepce řešení problematiky vysokomýtských vyloučených lokalit na období 2016-2018“ charakterizuje jednotlivé lokality, poskytovatele sociálních služeb a popisuje dílčí problémové oblasti včetně důrazu na klíčové aktivity. Nutno dodat, že situace romských obyvatel v Mýtě se dlouhodobě řeší a přináší výsledky (např. snižování nezaměstnanosti). V současnosti město eviduje tyto lokality, viz tabulka. Poskytovatelé sociálních služeb s ohledem na vyloučené lokality jsou uvedeny v tabulce 42.

Tabulka 42 Vyloučené lokality ve Vysokém Mýtě

Název lokality	Popis
	ul. Husova 156: 58 dospělých, z toho 17 pracujících; 42 dětí

Husova	ul. Husova 856,857,858: 74 dospělých, z toho 17 pracujících, 24 dětí
Fibichova	rodinné domy a byty, neudržované: 11 dospělých, 17 dětí
Čapkovská	městská ubytovna: cca 13 dospělých, z toho 5 pracujících a 3 RD, 18 dětí
Tyršovo náměstí	rodinné domky, bezproblémová lokalita: cca 25 dospělých, většina pracujících a 2RD, 16 dětí
Pražská	velký vícegenerační dům v havarijním stavu: cca 15 obyvatel, převážně nepracujících, 8 dětí
B. Smetany (ul. B. Smetany 33)	nájemní byty ve vlastnictví firmy: 21 obyvatel, 12 dětí

Tabulka 43 Poskytovatelé sociálních služeb a jiné organizace se zaměřením na cílovou skupinu národnostní menšiny ve Vysokém Mýtě

Terénní programy – zřizovatel město Vysoké Mýto, odbor sociálních služeb
Občanská poradna – zřizovatel Oblastní charita Ústí nad Orlicí
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež EMKO – zřizovatel SKP CENTRUM, o.p.s.
Azylový dům pro ženy a matky s dětmi – zřizovatel SKP CENTRUM, o.p.s.
Světélko, o.s. (není sociální služba)
OSPOD - pobočka ve Vysokém Mýtě

Zdroj: Koncepce řešení problematiky vysokomýtských vyloučených lokalit na období 2016-2018, vlastní šetření (návštěva Odboru sociálních věcí na MěÚ ve Vysokém Mýtě – srpen 2016)

Nízkoprahové zařízení EMKO pro děti a mládež ve věku 10 až 26 let z Vysokého Mýta a okolí pomáhá sociálně slabším klientům při zvládnání složitých životních situací a poskytuje bezpečné místo pro trávení volného času. Mají otevřeno každý všední den. Všechny poskytované služby jsou bezplatné. Okamžitá maximální kapacita je 30 klientů.

Další cennou službou jsou terénní programy zajišťované Městským úřadem, nebo služby OSPODu. O děti zejména z vyloučených lokalit se zajímá i sdružení Světélko o.s., zaměřené na výchovu a vzdělání dětí ze znevýhodněného rodinného prostředí. Pracují v oblastech, kde jiné instituce nefungují, doučují děti, mají pěvecký a taneční kroužek.

Choceň

Město Choceň nemá v evidenci žádnou sociálně vyloučenou lokalitu, pouze pronajímá byty několika romským rodinám (cca 40 osob). Přesto jsou ve městě místa mající znaky vyloučené lokality. Město záměrně umísťuje romské rodiny do bytů v různých částech města, aby se zabránilo vzniku SVL. Počet romských obyvatel v Chocni je zhruba kolem 120.

Oddělení sociálních věcí na městském úřadu v Chocni, pracuje s Romy v oblasti sociálního poradenství (např. pomoc se žádostmi o sociální dávky nebo příspěvky na bydlení). Jednou týdně probíhají také konzultační hodiny s ÚP. Co se týká práce, nemají o pracovní nabídky Romové velký zájem.

Zdroj: vlastní šetření (komunikace s tajemníkem města a pracovníci Oddělení sociálních služeb na MěÚ v Chocni, 08-09/2016)

3.1.6.5 Sociální služby v území MAP

V území působí hned několik zařízení sociálních služeb. Jsou zde tři domovy pro seniory, jeden navíc se zvláštním režimem. Centrum Berenika poskytuje tři sociální služby - denní stacionář, odlehčovací služby a chráněné bydlení, najdeme zde i chráněnou dílnu v podobě Coffee clubu. Od března 2014 je k dispozici denní stacionář Kopretina. SKP – CENTRUM o.p.s. nabízí dvě sociální služby, a to azylový dům pro ženy a matky s dětmi a nízkoprahové centrum pro děti a mládež EMKO. Poradenské služby nevidomým lidem poskytuje TyfloCentrum Pardubice o.p.s., které současně nabízí sociální rehabilitaci, sociálně aktivizační služby nebo průvodcovské a předčitatelské služby. Odborné sociální poradenství poskytuje Občanská poradna při oblastní charitě v Ústí nad Orlicí. Pro občany ORP Vysoké Mýto jsou ovšem k dispozici i další zařízení v okolí (města Ústí nad Orlicí, Žamberk, Litomyšl, Chrudim, Pardubice, Hradec Králové,...).

Tabulka 44 Poskytovatelé sociálních služeb v území

Denní centrum Berenika – Vysoké Mýto, o.p.s. – denní stacionář, chráněné bydlení a odlehčovací služby
Domov pro seniory a domov se zvláštním režimem Ledax o.p.s., Vysoké Mýto
Dům pokojného stáří NADĚJE, pobočka Vysoké Mýto
Občanská poradna Ústí nad Orlicí, kontaktní místo Vysoké Mýto
Azylový dům pro ženy a matky s dětmi ve Vysokém Mýtě, SKP – centrum, o.p.s.
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež EMKO, Vysoké Mýto, SKP – centrum, o.p.s.
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s., pracoviště Vysoké Mýto – komplexní sociální služby lidem se zrakovým postižením
Denní stacionář Kopretina, Vysokomýtská nemocnice, Vysoké Mýto
Město Vysoké Mýto – odbor sociálních služeb, terénní programy a pečovatelská služba
ZŠ a PŠ Svítání, o.p.s., pobočka Vysoké Mýto - osobní asistence pro vlastní žáky a klienty
Zařízení sociální péče Choceň – Domov pro seniory a pečovatelská služba
Charitní pečovatelská služba Ústí nad Orlicí

Zdroj: Strategie správního obvodu ORP Vysoké Mýto 2015-2024, vlastní šetření

3.1.7 Návaznost na dokončené základní vzdělávání

Gymnázia, střední školy a učiliště byla zmapována jak v území MAP, tak v jeho širokém okolí, neboť většina absolventů z choceňských a vysokomýtských škol za studiem dojíždí. Seznam nejbližších škol v okresech Pardubice, Ústí nad Orlicí, Chrudim, Svitavy, Rychnov nad Kněžnou a dále škol v Hradci Králové je uveden v příloze 4. Zároveň lze doplnit, že přehled názvů škol dokládá i jejich časté slučování, školy se spojují v rámci mateřských škol, až po vyšší odborné školy a často v různorodých oborech.

V území MAP se nachází celkem 5 škol poskytujících středoškolské vzdělání, včetně víceletého gymnázia ve Vysokém Mýtě. Ve stejném městě najdeme i Vyšší odbornou školu stavební, jenž je spojena se střední školou stavební, dále Integrovanou střední školou technickou a soukromou Střední školou podnikání Vysoké Mýto. V Chocni se nachází sloučená škola Obchodní akademie a Střední škola cestovního ruchu.

Tabulka 45 Přehled středních škol v území

Město	Název školy	Zřizovatel	Maturitní obory	Učební obory
Choceň	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu	kraj	Cestovní ruch, obchodní akademie – daně a finance, ekonomika sportu, zahraniční obchod	Cukrář, kuchař-číšník, prodavač-prodej a výroba lahůdek
Vysoké Mýto	Gymnázium	kraj	Osmileté a čtyřleté studium	-
Vysoké Mýto	Vyšší odborná škola stavení a střední škola stavební	kraj	Pozemní stavitelství, dopravní stavitelství, vodohospodářské stavby	Instalatér, truhlář, zedník, vodař, montér vodovodů a kanalizací + obsluha vodárenských zařízení
Vysoké Mýto	Integrovaná střední škola technická	kraj	Počítačová grafika ve strojírenství, administrativa ve strojírenství, mechanik strojů a zařízení	Karosář, automechanik, strojní mechanik, nástrojař, čalouník, autolakýrník, opravář zemědělských strojů
Vysoké Mýto	Střední škola podnikání Vysoké Mýto s.r.o.	soukromá osoba	Anglický jazyk pro odbornou praxi, internetové podnikání	-

Zdroj: webové stránky škol

Střední školy mimo území nabízí samozřejmě více možností studia. Nejsilnější oborové zastoupení představují gymnázia, ať už čistě všeobecná nebo se zaměřením (v Pardubicích je anglické a sportovní gymnázium), poté školy nabízející obory obchodu, podnikání, hotelnictví, gastronomie, cizích jazyků, turismu a služeb a následně technické školy se zaměřením na elektrotechniku, strojírenství, řemesla, stavebnictví, grafiku, design a média. Další obory v měřítku několika málo škol najdeme v oblastech pedagogiky, zdravotnictví, zemědělství, veterinářství, potravinářství a chemie. Nutno zmínit také odbornou uměleckou školu - konzervatoř v Pardubicích, vojenskou školu v Moravské Třebové, školu zaměřenou na chov koní a jezdeckví v Kladrubech nad Labem nebo včelařské učiliště v Nasavrkách u Luže. V okolí najdeme také střední školy nabízející praktické vzdělání pro žáky s určitým stupněm mentálního postižení s jednoletou či dvouletou přípravou (v některých případech i tříletou).

Možnosti uplatnění na trhu práce

Strategickým zaměstnavatelem v ORP Vysoké Mýto je Iveco Czech Republic a.s., Vysoké Mýto zabývající se výrobou autobusů. Ke 31.12.2015 společnost zaměstnávala celkem 2144 lidí, a jejich počet stále roste. Mezi další významné zaměstnavatele patří Autoneum CZ s.r.o., Choceň nebo Zemědělsko-obchodní družstvo Zálší. Jedná se o společnosti s největšími počty zaměstnanců v ORP.

Dle statistik Úřadu práce je v ORP Vysoké Mýto největší poptávka po pracovnících technických a řemeslných oborů. Podle klasifikační stupnice ISCO se v průběhu let navyšuje počet nabízených míst na pozicích řemeslníků, opravářů, montérů a obsluh strojů a zařízení. Tento trend je pozorován již několik let po celé ČR. Současně je díky těmto pozicím sledována nižší míra nezaměstnanost. Klesající počet uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP je patrný z tabulky 46.

Tabulka 46 Volná pracovní místa v ORP Vysoké Mýto

Volná místa dle CZ-ISCO											
Měsíc a rok	Celkem	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
duben 2014	245	0	7	26	20	4	28	5	124	28	3
duben 2015	329	0	7	21	25	7	42	11	142	65	9
duben 2016	498	0	6	28	23	12	66	2	183	157	21
duben 2017	647	0	1	22	33	10	69	6	265	177	64

Vysvětlivky:

- 0 zaměstnanci v ozbrojených silách
- 1 zákonodárci a řídicí pracovníci
- 2 specialisté
- 3 techničtí a odborní pracovníci
- 4 úředníci
- 5 pracovníci ve službách a prodeji
- 6 kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybnářství
- 7 řemeslníci a opraváři
- 8 obsluha strojů a zařízení, montéři
- 9 pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

Zdroj: Výroční zpráva Iveco Czech Republic a.s. za rok 2015, Analýza socioekonomického rozvoje Pardubického kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky EU, Statistiky MPSV

Tabulka 47 Evidence uchazečů o zaměstnání a počet ekonomických subjektů dle počtu zaměstnanců v ORP Vysoké Mýto

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	855	1775	1766	1477	-	1412	1052	863
z toho absolventi (%)	7,3	5,9	6,5	7,0	-	4,9	5,3	-
Počet subjektů dle počtu zaměstnanců	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015

bez zaměstnanců	2062	2124	2200	2208	2200	2141	2265	-
1-9 zaměstnanců (mikropodniky)	542	548	538	538	519	492	495	-
10-49 zaměstnanců (malé podniky)	128	127	121	111	100	104	105	-
50-249 zaměstnanců (střední podniky)	43	39	40	40	38	37	34	-
250 zaměstnanců a více (velké podniky)	7	4	5	6	5	5	5	-
nezjištěno	4162	4073	4171	4298	4329	4320	4207	-

Zdroj: ČSÚ, „Demografie do roku 2014“

Konzultace s vedoucí oddělení zprostředkování, evidence a podpor v nezaměstnanosti na ÚP ve Vysokém Mýtě

„Situace na trhu práce za poslední roky změnila. Dříve zaměstnavatelé požadovali praxi, dnes už jim absolventa bez praxe nečiní problém zaměstnat. Absolventi technických oborů nacházejí práci bez problémů a většina z nich se na ÚP ani neevduje, důvodem může být i spolupráce zaměstnavatelů se školami, často totiž informují o pracovních nabídkách přímo ve školách. Na ÚP se hlásí většinou absolventi jiných oborů a také absolventi technických oborů, kteří v tom co vystudovali, nechtějí pracovat. Dokonce absolventi s humanitním vzděláním se zaměstnávají lépe než třeba před 2 roky. Velké firmy v okolí hledají zaměstnance často přes agentury práce (Johur, Double You, brigadnici.com) než přes ÚP.“

Zdroj: vlastní šetření (srpen 2016)

Tabulka 48 Nezaměstnanost v obcích v letech 2014-2015

Obec	Nezaměstnanost (%)	Počet ekonomicky aktivních obyvatel	Lokalizační kvocient
Běstovice	8,45	213	0,79
Bošín	17,71	48	1,65
Bučina	4,71	85	0,44
Česká Heřmanice	5,93	270	0,55
Dobříkov	5,37	214	0,5
Džbánov	8,72	149	0,81
Hrušová	9,26	162	0,86
Choceň	8,09	4017	0,75
Javorník	9,65	114	0,9
Koldín	8,56	146	0,8
Kosořín	6,25	72	0,58
Leština	10,33	121	0,93

Libecina	13,46	78	1,25
Mostek	7,02	121	0,65
Nasavrky	6,52	69	0,61
Nové Hradky	10,58	137	0,98
Oucmanice	5,09	108	0,47
Plichovice	12,5	32	1,16
Podlesí	5,86	128	0,54
Pustina	9,62	26	0,89
Radhošť	7,14	63	0,66
Seč	8,11	74	0,75
Skořenice	9,29	210	0,86
Slatina	4,32	185	0,4
Sruby	6,57	274	0,61
Stradouň	4,84	93	0,45
Sudslava	5,77	78	0,54
Svatý Jiří	4,58	131	0,43
Tisová	6,53	268	0,61
Týniště	10,39	77	0,97
Újezd u Chocně	8,52	176	0,79
Vinary	7,69	52	0,71
Vraclav	9,01	355	0,84
Vračovice-Orlov	6,04	91	0,56
Vysoké Mýto	7,61	6153	0,71
Zádolí	10,98	41	1,02
Zálší	7,6	125	0,71
Zámorsk	8,07	347	0,75
Zářecká Lhota	10,23	88	0,95
	Průměr 8,1 %	Celkem 15 191	

Zdroj: <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index24ed.html?page=m72> (Mapa nezaměstnanosti ESF), 07/2016

Kariérové poradenství

Kariérové poradenství na školách je nejčastěji vykonáváno souběžně s prací učitele nebo výchovného poradce, výjimečně i s prací školního psychologa. Volba povolání je podporována rovněž ve výuce (průřezové téma Člověk a svět práce). Obvyklou aktivitou škol jsou návštěvy burz středních škol.

V rámci dotazníkového řešení na školách (leden 2017) jsme se ředitelů ptali, jak škola pomáhá žákům s výběrem školy, jaké obory žáci preferují a zda je okolí dostatečně oborově pokryto. Odpověď jsme získali od tří velkých škol v území.

S výběrem školy pomáhá nejčastěji výchovný nebo kariérový poradce, konzultace probíhají jak s žáky, tak s rodiči. Školy mají na svých stránkách informace o dnech otevřených dveří škol a další materiály. Pravidelně pak navštěvují burzu středních škol v České Třebové. V jedné škole dokonce mají burzu přímo ve škole, kdy k nim přijedou zástupci SŠ z okolí.

Žáci se dnes v naprosté většině přihlašují na maturitní obory. Faktorů podporujících tento trend je více. Děti jsou dnes méně šikovné a o fyzickou, manuální práci nemají zájem. Dalším faktorem může být fakt, že je dnes mnohem snazší se dostat na střední školu s maturitou než před pár lety, neboť nároky na přijímací zkoušky se snižují. Školy se tak snaží získat co nejvíce nových studentů. Roli hrají také rodiče, kteří mnohdy vybírají školu, kde bude studium snazší a zároveň se bude jednat o relativně lukrativní obory, jako jsou různá obchodně-ekonomická studia.

Pomalu se ovšem pomyslná hranice začíná lámat, neboť budoucí zaměstnavatelé dnes nabízí atraktivní pracovní podmínky, které by měly přilákat čerstvé absolventy technických a řemeslných oborů. Společnost si je vědoma toho, že sehnat v dnešní době kvalitního řemeslníka není jednoduché. To potvrzují i ředitelky našich základních škol.

Pomoc při výběru povolání nabízí mimo školní prostředí také poradenské centrum IPS (Informační a poradenské středisko pro volbu a změnu povolání při ÚP ČR). Středisko nabízí zdarma řadu informací a služeb, které usnadní klientům rozhodování o volbě povolání, školy. Služby může klient využít jak samostatně formou informačních materiálů nebo s pomocí odborných poradců zajišťujících komplexní poradenství. Služby jsou určeny pro žáky a studenty základních, středních, vyšších odborných a vysokých škol, pro pedagogickou a odbornou veřejnost, pro nezaměstnané a pro širokou veřejnost.

Nejbližším pracovištěm IPS je v Ústí nad Orlicí. Podle slov kariérové poradkyně v ÚO jsou programy IPS ze strany základních i středních škol využívány pravidelně. Mají zvlášť programy i pro výchovné poradce.

Zdroj: https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/pak/poradenske_sluzby_a_rekvalifikace/ips, vlastní šetření (září 2016 a leden 2017)

3.2 SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY

3.2.1 Témata MAP v řešeném území

Viz strategický rámec?!

Priorita 1: Rozvoj vzdělávacích procesů a kvality výuky	
Priorita 2: Vytvoření personálních podmínek a zázemí pro vzdělávání	
Priorita 3: Nastartování a prohloubení komunikace a spolupráce mezi aktéry vzdělávacího procesu	

3.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání

Cílové skupiny	Zapojení do projektu - aktivity (kam jsou zapojeni)
děti a žáci	soutěž pro děti, vzdělávací aktivity
rodiče dětí a žáků	pracovní skupiny, dotazník pro rodiče, vzdělávací aktivity
pedagogové a pedagogičtí pracovníci MŠ, ZŠ	pracovní skupiny, vzdělávací aktivity
ředitelé a vedoucí pracovníci MŠ, ZŠ	řídící výbor, pracovní skupiny, dotazníky, vzdělávací aktivity
zřizovatelé MŠ, ZŠ	řídící výbor
pracovníci zájmového a neformálního vzdělávání	pracovní skupiny, vzdělávací aktivity
odborná veřejnost - odborníci z profesí, spojených se vzděláváním	řídící výbor, pracovní skupiny, vzdělávací aktivity
veřejnost (kdokoli se zájmem o vzdělávání)	pracovní skupiny, vzdělávací aktivity

Děti a žáci

Rodiče dětí a žáků

Pedagogové a pedagogičtí pracovníci MŠ, ZŠ

Ředitelé a vedoucí pracovníci MŠ, ZŠ

Zřizovatelé MŠ, ZŠ

Pracovníci zájmového a neformálního vzdělávání

Odborná veřejnost – odborníci z profesí spojených se vzděláváním

Veřejnost

3.2.3 Analýza rizik

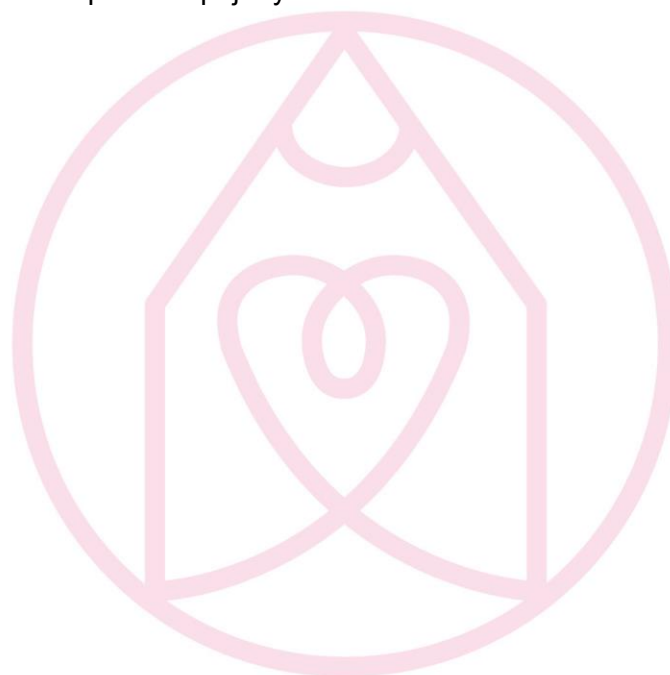
Aktivum

Hrozba

Zranitelnost

Riziko

Opatření

3.3 VÝCHODISKA PRO STRATEGICKOU ČÁST

3.3.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

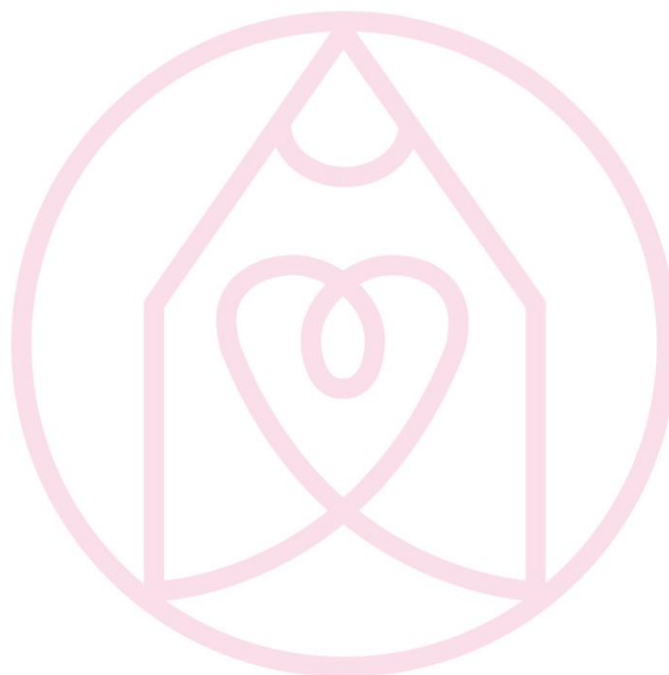
3.3.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešení území

3.3.3 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje

Viz dokument Petry ve složce Analýza-SWOT 3 analýza Vysokomýtsko

Priorita 1: Rozvoj vzdělávacích procesů a kvalita výuky

S - silné stránky	W- slabé stránky
O - příležitosti	T - hrozby

4 STRATEGICKÁ ČÁST – Strategický rámec priorit MAP do roku 2023

Viz strategický rámec

5 AKČNÍ PLÁN

Cíle, opatření, zdůvodnění výběru na základě provedené analýzy řešeného území

6 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

7 POUŽITÉ ZKRATKY

CLLD	Comunity-led Local Development, v překladu: Komunitně vedený místní rozvoj
SWOT	Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats, v překladu: Silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby
ORP	Obec s rozšířenou působností
MAP	Místní akční plán
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ICT	Information and Communication Technologies, v překladu: Informační a komunikační technologie
SVL	Sociálně vyloučená lokalita
ÚP	Úřad práce
ESF	
RVP	Rámcový vzdělávací program
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
ČSÚ	Český statistický úřad